

Kyrkoordning

Utfärdad i Åbo den 16 maj 2018

I enlighet med kyrkomötets beslut föreskrivs med stöd av 1 kap. 1 § 3 mom. i kyrkolagen (/):

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Kyrkans bekännelse

Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland (*kyrkan*) bekänner sig till den kristna tro som grundar sig på Bibeln och som har uttalats i den äldsta kyrkans tre bekännelser och i den oförändrade Augsburgska bekännelsen samt i de övriga bekännelseskrifter för den lutherska kyrkan som tagits in i Konkordieboken. Kyrkan betraktar som sin högsta norm principen i bekännelseskrifterna att all lära i kyrkan ska prövas och bedömas enligt Guds heliga ord.

2 §

Att upptas som medlem i kyrkan

Som medlem i kyrkan upptas på ansökan av den som saken gäller eller någon av dennas föräldrar eller vårdnadshavare

- 1) ett barn i det heliga dopet eller ett barn som tidigare är rätt döpt,
- 2) den som genomgått konfirmandundervisning och tidigare hört till kyrkan och som meddelar att han eller hon vill bekänna kyrkans tro,
- 3) den som hör till någon annan evangelisk-luthersk kyrka eller till någon annan kristen kyrka eller något annat kristet religionssamfund, om kyrkomötet har godkänt ett avtal om medlemskap i kyrkan med kyrkan eller religionssamfundet i fråga,
- 4) någon annan som fyllt 15 år så att han eller hon efter nödvändig undervisning döps eller, om han eller hon är rätt döpt, bekänner kyrkans tro.

Kyrkoherden fattar beslut om upptagning av medlemmar i kyrkan. Om kyrkoherden inte godkänner en ansökan ska han eller hon föra ärendet till kyrkorådet eller församlingsrådet för avgörande.

Den som upptagits som medlem i kyrkan enligt 1 mom. 2–4 punkten anses ha genomgått konfirmandundervisning och vara konfirmerad.

3 §

Att delta i församlingens verksamhet som medlem i kyrkan

En medlem i kyrkan har rätt att bli delaktig av kyrkans heliga förrättningar och församlingens övriga verksamhet i enlighet med bestämmelserna i kyrkolagen och kyrkoordningen.

En medlem i en annan kristen kyrka eller ett annat kristet religionssamfund har rätt att bli delaktig av kyrkans heliga förrättningar och församlingens övriga verksamhet, att vara fadder samt att predika i gudstjänsten och att biträda vid nattvardens utdelning på samma grunder som en medlem i kyrkan, om kyrkomötet har godkänt ett avtal om detta med kyrkan eller religionssamfundet i fråga.

En medlem i kyrkan ska delta i gudstjänsten och även i övrigt använda sig av sakramenten och främja fullgörandet av församlingens uppgift. Dessutom ska han eller hon iaktta ett kristet leverne, ingå äktenskap på det sätt som föreskrivs, låta döpa sina barn och sörja för deras kristna fostran.

2 kap.

Kyrkans administrativa indelning

Ändring av församlingsindelningen

1 §

Initiativ till ändring av församlingsindelningen

Ett initiativ till ändring av församlingsindelningen ska lämnas till domkapitlet. Initiativet ska motiveras och en redogörelse som behövs för bedömningen av ärendet ska bifogas. Om initiativet gäller överföring av en församlings område till en annan församling ska området i fråga specificeras. Till ett initiativ av församlingrådet ska fogas ett utlåtande av gemensamma kyrkofullmäktige.

Domkapitlet kan avslå initiativet direkt om det är uppenbart oändamålsenligt. Om samma initiativ inleds på nytt inom ett år från beslutet om avslag ska det tas till beredning.

2 §

Beredning av en ändring av församlingsindelningen

Domkapitlet kan utse en eller flera utredare som ska bereda ändringen av församlingsindelningen eller bildande, ändring eller upplösning av en kyrklig samfällighet och lägga fram ett förslag om detta. Utredaren har rätt att granska handlingar som gäller församlingarnas och de kyrkliga samfälligheternas verksamhet, förvaltning och ekonomi samt att av deras myndigheter få upplysningar och annan hjälp för att kunna utföra sin uppgift. Utredaren ska till domkapitlet lämna sitt förslag och övriga handlingar som utredningen gett upphov till.

Kyrkofullmäktige, församlingrådet och gemensamma kyrkofullmäktige i de församlingar och kyrkliga samfälligheter som den föreslagna ändringen gäller ska av domkapitlet höras om initiativet, utredningen och församlingsmedlemmarnas ståndpunkt.

Domkapitlet ska vid behov be Institutet för de inhemska språken om ett utlåtande om församlingens namn, om det planerade namnet inte tidigare har varit ett namn på en församling eller om det finns andra skäl att kontrollera att namnet är lämpligt.

Kyrkostyrelsen kan besluta om en ändring av församlingsindelningen utan de utlåtanden som avses i 2 mom. om det endast krävs en obetydlig ändring av församlingsindelningen till följd av en sådan ändring i den kommunala indelningen som avses i 2 kap. 14 § 4 mom. i kyrkolagen.

3 §

Avtal om ordnande av förvaltningen av ett delområde i församlingen

När en ändring av församlingsindelningen är aktuell kan kyrkofullmäktige eller församlingråden ingå ett avtal om hur förvaltningen av det berörda delområdet ska ordnas. Avtalet träder i kraft samtidigt som kyrkostyrelsens beslut om ändringen av församlingsindelningen.

4 §

Kyrkostyrelsens beslut om delning av egendom

Kyrkostyrelsen bestämmer hur egendomen ska delas i sitt beslut om ändring av församlingsindelningen. Kyrkostyrelsen kan av särskilda skäl skjuta upp beslutet om delning av egendom och endast besluta om huruvida en delning är nödvändig samt vid behov om avvikelser från delningsgrunderna.

5 §

Organisationskommitténs sammansättning

Domkapitlet utser kyrkoherden i den nya eller utvidgade församlingen till ordförande för organisationskommittén samt även övriga medlemmar och personliga ersättare för dessa. Medlemmarna och ersättarna ska kunna väljas till ett förtroendeuppdrag i den församling som ändringen av församlingsindelningen gäller. Antalet medlemmar inklusive ordförande i organisationskommittén fastställs utifrån antalet närvarande medlemmar i församlingen enligt följande:

Församlingens medlemsantal	Organisationskommitténs medlemsantal
20 000 eller mindre	9
20 001–30 000	11
30 001–40 000	13
över 40 000	15

Organisationskommitténs sammansättning bestäms genom att domkapitlet utifrån förslag från församlingarnas kyrkoråd eller församlingsråd utser en medlem från varje församling, varefter de övriga platserna fördelas i förhållande till antalet närvarande medlemmar i församlingarna.

6 §

Hur förvaltningen ska ordnas i en ny eller utvidgad församling

När resultatet av ett församlingsval har fastställts eller kyrkofullmäktige har bildats utifrån resultatet i det föregående valet, ska ordföranden för organisationskommittén utan dröjsmål sammankalla kyrkofullmäktige till dess första sammanträde.

Under det första sammanträdet ska kyrkofullmäktige

- 1) godkänna ett reglemente för kyrkorådet,
- 2) välja medlemmar av kyrkorådet,
- 3) tillsätta organen,
- 4) besluta om inrättande av tjänster,
- 5) godkänna budgeten.

Kyrkorådet är genast behörigt. Mandatperioden för de organ som lyder under kyrkorådet börjar när ändringen av församlingsindelningen har trätt i kraft. Det reglemente för kyrkorådet som kyrkofullmäktige antagit ska iakttas interimistiskt tills reglementet har fastställts.

När församlingsrådet i en församling som hör till en kyrklig samfällighet ordnar församlingens förvaltning ska det tillämpa vad som föreskrivs om kyrkofullmäktige i denna paragraf.

7 §

Kostnader för utredaren och organisationskommittén

Domkapitlet bestämmer hur de kostnader som utredaren och organisationskommittén ger upphov till ska fördelas mellan församlingarna.

3 kap.

Församlingar och kyrkliga samfälligheter*Församlingens verksamhet*

1 §

Kyrkans böcker och predikan

Vid gudstjänsten och de kyrkliga förrättningarna ska kyrkohandboken och kyrkans övriga böcker som godkänts av kyrkomötet följas.

Predikan ska hållas över de texter som bestämts i kyrkohandboken och den ska stämma överens med kyrkans bekännelse. En predikan får inte innehålla agitation eller olämpliga hänsyftningar på en viss person.

De böcker som används vid kyrkans heliga förrättningar och undervisning ska följa bekännelsen.

2 §

Huvudgudstjänsten och övriga gudstjänster

Gudstjänsten är öppen för alla.

Huvudgudstjänsten ska firas på söndagar och kyrkliga helgdagar i församlingens kyrka. Om en församling har flera kyrkor ska kyrkorådet eller församlingsrådet bestämma i vilken eller vilka kyrkor huvudgudstjänsten ska firas. Huvudgudstjänsten kan också firas någon annanstans än i en kyrka.

På självständighetsdagen och i samband med statliga högtidligheter firas gudstjänst på det sätt som föreskrivs om särskilda begivenheter.

Andra gudstjänster ordnas enligt behov.

3 §

När en huvudgudstjänst ska börja

Huvudgudstjänsten ska börja klockan 10. Kyrkofullmäktige eller församlingsrådet kan av grundad anledning bestämma att huvudgudstjänsten regelbundet ska börja vid ett annat klockslag. Kyrkoherden kan i enskilda fall bestämma att huvudgudstjänsten ska börja vid ett annat klockslag.

Om två församlingar som hör till samma kyrkliga samfällighet har en gemensam kyrka ska gemensamma kyrkorådet bestämma när huvudgudstjänsterna ska börja.

4 §

Gudstjänstförrättare

Gudstjänsten ska förrättas av en präst i församlingen. Med kyrkoherdens samtycke eller enligt förordnande av kontraktsprosten kan också någon annan präst förrätta gudstjänsten.

Om en präst är förhindrad att förrätta en gudstjänst ska någon av de närvarande tjänsteinnehavarna eller arbetstagarna i församlingen eller medlemmarna av kyrkorådet eller församlingsrådet agera på det sätt som anges i kyrkohandboken.

I enskilda fall kan kyrkoherden kalla en sådan medlem i kyrkan som är konfirmerad och känd för sin kristna övertygelse eller en präst från någon annan kristen kyrka eller ett därmed jämställt samfund att predika i gudstjänsten.

5 §
Kollektplan

Kyrkorådet eller församlingsrådet godkänner en plan för de kollekter som tas upp vid gudstjänsterna, med beaktande av kyrkostyrelsens beslut om kollekter som uppbärs vid huvudgudstjänster.

6 §
Herrens heliga nattvard

Nattvarden firas vid en gudstjänst.

Nattvarden får firas i en kyrka och i församlingens begravningskapell och kapell. Nattvarden får även firas på någon annan plats som domkapitlet på förslag av kyrkorådet eller församlingsrådet har godkänt för detta ändamål.

Nattvard får tillfälligt firas även på annan plats under kyrkoherdens tillsyn. Inom försvarsmaktens kyrkliga arbete får under fältbiskopens tillsyn nattvard firas förutom i en kyrka eller på en plats som godkänts enligt 2 mom. även någon annanstans.

Vid behov kan nattvarden utdelas till enskilda personer även utanför gudstjänsten på det sätt som anges i kyrkohandboken.

7 §
Rätt att delta i nattvarden

Varje konfirmerad medlem i kyrkan får delta i nattvarden.

Ett döpt barn som har undervisats om nattvardens betydelse får delta i nattvarden tillsammans med sina föräldrar, vårdnadshavare eller någon annan konfirmerad medlem som svarar för barnets kristna fostran. En döpt medlem i församlingen som deltar i konfirmandundervisningen kan efter att ha fått undervisning om nattvarden delta i nattvarden vid församlingens gemensamma gudstjänst tillsammans med sin konfirmandlärare.

Biskopsmötet bestämmer under vilka förutsättningar en döpt medlem av en annan kristen kyrka i enskilda fall kan delta i nattvarden.

Nattvard kan på begäran utdelas även till andra än medlemmar i kyrkan om de är sjuka eller i nöd och förstår dess innebörd.

8 §
Nattvardsutdelare

Nattvarden ska utdelas av en präst. En lektor kan biträda vid nattvardens utdelning och utdela nattvarden i de fall som avses i 6 § 4 mom.

Kyrkoherden kan bevilja en medlem i kyrkan som är konfirmerad och känd för sin kristna övertygelse rätt att biträda vid utdelningen av nattvarden. Inom försvarsmaktens kyrkliga arbete beslutar fältbiskopen om rätten att biträda vid nattvardens utdelning.

Om någon är i dödsfara eller i övrigt i en särskild nödsituation och vill motta nattvarden får varje kristen utdela nattvarden till honom eller henne, om en präst inte kan nås.

9 §
Det heliga dopet

Kyrkans medlemmar ska utan onödigt dröjsmål låta döpa sina barn. Om barndopet fördröjs ankommer det på kyrkoherden att påminna barnets föräldrar eller vårdnadshavare om detta.

Dopet förrättas av en präst i en kyrka eller någon annanstans enligt vad prästen och barnets vårdnadshavare kommer överens om. Minst två faddrar eller andra vittnen ska vara närvarande vid dopförrättningen. När dopet har förrättats ska man be för den döpta vid söndagens högmässogudstjänst. Den döptas namn kan med den döptas eller vårdnadshavarnas samtycke nämnas i samband med bönen.

Ett rätt dop är ett dop som förrättats i en kristen kyrka eller ett kristet religionssamfund, där personen har döpts i vatten i Faderns, Sonens och den heliga Andens namn. Den som blivit rätt döpt får inte döpas på nytt.

10 § *Nöddop*

En medlem i kyrkan ska döpa ett barn eller en vuxen som inte är döpt i vatten och i Faderns och Sonens och den heliga Andens namn, om det finns risk för att personen avlider och en präst inte omedelbart kan nås för att förrätta dopet. Nöddop kan även förrättas av andra kristna.

Församlingen ska utan dröjsmål underrättas om nöddop. Nöddopet ska bekräftas på det sätt som anges i kyrkohandboken.

11 § *Faddrar*

Den som döps ska ha minst en fadder som är konfirmerad medlem av en evangelisk-luthersk kyrka. Därtill kan också den vara fadder som hör till en sådan kristen kyrka eller ett sådant kristet religionssamfund som godkänner ett dop som förrättats av en evangelisk-luthersk kyrka.

Av särskilda skäl kan barnet efter dopet få ytterligare högst två faddrar. Beslut om ytterligare faddrar fattas av kyrkoherden i barnets församling på ansökan av barnets vårdnadshavare. En anteckning om att ytterligare faddrar har utsetts ska göras i kyrkböckerna i den församling där barnet har döpts eller skrivits in som medlem av kyrkan.

12 § *Vigsel till äktenskap och välsignelse av äktenskap*

Vigsel till äktenskap ska förrättas av en präst i en kyrka eller på någon annan plats i enlighet med vad som avtalas mellan dem som ska vigas och prästen.

De som vigs ska vara medlemmar i kyrkan och ha genomgått konfirmandundervisning. Vigsel till äktenskap kan även förrättas om den ena av dem som ska vigas inte är medlem i kyrkan, men hör till någon annan kristen kyrka eller något annat kristet religionssamfund.

Ett äktenskap som har ingåtts i annan ordning än den som iakttas av en evangelisk-luthersk kyrka kan på begäran välsignas.

Vid söndagens högmässogudstjänst ber församlingen för de äktenskap som församlingen får veta att ska ingås eller har ingåtts. Kungörelse förutsätter samtycke av de förlovade eller makarna.

13 § *Jordfästning*

Jordfästning ska förrättas av en präst i en kyrka eller ett begravningskapell, i ett kapell, vid graven eller i den avlidnas hem, i enlighet med vad som avtalas mellan dem som har hand om begravningen och prästen.

I undantagsfall kan en präst i någon annan kristen kyrka eller därmed jämförbart samfund förrätta jordfästningen av en medlem i kyrkan, om detta var den avlidnas klart uttalade vilja medan han eller hon levde och det avtalas med församlingens kyrkoherde.

I söndagens högmässogudstjänst meddelas om de dödsfall som inträffat bland församlingens medlemmar, så som därom föreskrivits i kyrkohandboken.

14 §

Jordfästning av en person som inte hört till kyrkan

En person som inte hört till kyrkan kan jordfästas om de som har hand om begravningen ber om det. Jordfästningen förrättas dock inte om den avlidna medan han eller hon levde klart har uttalat att han eller hon önskat något annat, eller om prästen, enligt den uppfattning som han eller hon fått vid självårdssamtal eller på något annat sätt, anser att det inte finns tillräckliga grunder för en kyrklig jordfästning.

15 §

Utförare av kyrkliga förrättningar

En medlem av församlingen har rätt att få en kyrklig förrättning utförd av den präst i den egna församlingen som medlemmen önskar, om det inte finns några befogade hinder för detta.

En präst är skyldig att utföra en kyrklig förrättning inom sin församlings område även för en medlem i en annan församling.

En präst får på begäran utföra en kyrklig förrättning även inom en annan församlings område.

På begäran ska en präst ge ett intyg över kyrkliga förrättningar som han eller hon utfört.

16 §

Arvode för kyrkliga förrättningar

Arvode får inte tas ut för kyrkliga förrättningar.

Församlingen kan dock betala arvode till en präst, lektor eller kantor som församlingen har bitt utföra en kyrklig förrättning på församlingens vägnar.

17 §

Kristen fostran och undervisning

Varje döpt barn har rätt till kristen fostran och undervisning i kyrkans gemensamma tro. Det är föräldrarnas och vårdnadshavarnas uppgift att ge kristen fostran och undervisning. Faddrarna och församlingen ska stödja föräldrarna och vårdnadshavarna i denna uppgift.

18 §

Församlingens ansvar för fostran

Församlingen ska se till att församlingens medlemmar i olika åldrar får en kristen fostran och att deras andliga liv vårdas, och även erbjuda personer som inte är medlemmar i församlingen en möjlighet till detta.

19 §

Konfirmandundervisning

Församlingen ska ordna konfirmandundervisning där deltagarna görs förtrogna med kyrkans gemensamma tro och leds in i ett liv i församlingens gemenskap. Konfirmandundervisningen ges enligt den kristna läran, som godkänts av kyrkomötet. Konfirmandundervisningen leds av en präst eller lektor. Som lärare verkar dessutom församlingens kantorer, ungdomsarbetsledare och övriga tjänsteinnehavare och arbetstagare, i enlighet med vad som föreskrivs i församlingens reglemente för konfirmandundervisningen.

Kyrkorådet eller församlingsrådet godkänner församlingens reglemente för konfirmandundervisningen. Reglementet ska underställas domkapitlet för fastställelse.

20 §

Tillstånd att ordna konfirmandundervisning

Domkapitlet kan för viss tid bevilja en kristen förening, stiftelse eller annan organisation tillstånd att ordna konfirmandundervisning.

Domkapitlet kan återkalla tillståndet om undervisningen eller arrangemangen inte uppfyller villkoren för tillståndet.

21 §

Konfirmation

Vid konfirmationen bekänner församlingsmedlemmen sig till kyrkans gemensamma tro och får rätt att självständigt delta i nattvarden. I konfirmationen kan de delta som genom konfirmandundervisningen berättigas till detta. Konfirmationen förrättas av en präst eller lektor.

22 §

Själavård och bikt

Församlingen ska sköta själavården inom sitt område och erbjuda möjlighet till enskild bikt. Detta är särskilt en uppgift för en präst eller lektor i församlingen, men även för församlingens övriga medlemmar.

23 §

Vägledning till en kristen livsföring

Församlingen ska sörja för sina medlemmars kristna tro och liv.

Den som orsakar förargelse genom sitt beteende och försummar sina skyldigheter som medlem i kyrkan ska av en präst vägledas att iaktta en kristen livsföring. Kyrkoherden ska tillrättavisa medlemmar i församlingen som undervisar i strid med kyrkans bekännelse.

24 §

Diakoni

Församlingen och dess medlemmar ska utöva diakoni. Diakoni är att ge hjälp som grundar sig på kristen kärlek, särskilt till dem vars nöd är störst och som inte får någon annan hjälp. Närmare föreskrifter om församlingens diakoniverksamhet finns i en instruktion för diakoniarbetet, som ska godkännas av kyrkorådet eller församlingsrådet.

25 §
Mission

Församlingen och dess medlemmar ska främja missionsarbete. Missionsarbete är att sprida evangeliet bland dem som inte är kristna. Närmare föreskrifter om församlingens missionsarbete finns i en instruktion för missionsarbetet, som ska godkännas av kyrkorådet eller församlingsrådet.

Församlingens förvaltning

26 §
Medlemmar av kyrkofullmäktige

Till kyrkofullmäktige väljs medlemmar utifrån antalet närvarande medlemmar i församlingen enligt följande:

Församlingens medlemsantal	Kyrkofullmäktiges medlemsantal
2 000 eller mindre	11
2 001–4 000	15
4 001–7 000	19
7 001–10 000	23
10 001–20 000	27
20 001–50 000	33
50 001–80 000	39
över 80 000	45

Ersättarna fastställs utifrån valresultatet.

27 §
Kyrkofullmäktiges ordförande och vice ordförande

Kyrkofullmäktige utser inom sig en ordförande och en vice ordförande vid det första sammanträdet under det första och tredje året av mandatperioden.

28 §
Sammankallande av kyrkofullmäktige

Kyrkofullmäktige sammankallas av ordföranden eller om denna har förhinder av vice ordföranden. Om även vice ordföranden har förhinder sammankallas fullmäktige av kyrkorådets ordförande.

Kyrkofullmäktiges första sammanträde sammankallas av kyrkorådets ordförande. Sammanträdet öppnas av den till åldern äldsta medlemmen, som leder ordet tills en ordförande och vice ordförande för kyrkofullmäktige har utsetts.

Kyrkofullmäktige ska sammankallas om biskopen, domkapitlet eller kyrkorådet yrkar på det eller om minst en fjärdedel av fullmäktigemedlemmarna skriftligen har begärt att fullmäktige ska sammankallas för behandling av ett ärende som de uppger.

29 §
Kallelse till kyrkofullmäktiges sammanträde

I sammanträdeskallelsen ska anges tid och plats för sammanträdet, och till kallelsen ska fogas en förteckning över de ärenden som ska behandlas. Kallelsen ska skickas till medlemmarna av kyrkofullmäktige och kyrkorådet senast en vecka före sammanträdet. Samtidigt ska det informeras om

sammanträdet via det allmänna datanätet. Kallelsen kan skickas elektroniskt om församlingen ser till att de kallade har tillgång till de tekniska verktyg och förbindelser som behövs för detta.

Vid sådana undantagsförhållanden som avses i 11 kap. 1 § i kyrkolagen kan kallelsen till kyrkofullmäktiges sammanträde skickas på annat sätt.

Om ett ärende är brådskande och inte innebär ett nytt anslag eller en ökning av ett tidigare anslag, kan kyrkofullmäktige besluta att ta ärendet till behandling även om det inte har nämnts i kallelsen. Om det beslutas att ett ärende ska överföras till ett fortsatt sammanträde för behandling behövs inte någon ny sammanträdeskallelse.

30 §

Närvaroskyldighet och yttranderätt vid kyrkofullmäktiges sammanträden

Kyrkorådets ordförande och vice ordförande har skyldighet att närvara och rätt att yttra sig vid kyrkofullmäktiges sammanträden. Om båda är förhindrade att delta har en medlem som utses av kyrkorådet närvaroskyldighet och yttranderätt. Om kyrkorådets ordförande, vice ordförande eller den utsedda medlemmen är frånvarande utgör detta inte något hinder för att beslut fattas i ärendena.

Kyrkofullmäktige kan bestämma att en tjänsteinnehavare eller arbetstagare ska närvara vid kyrkofullmäktiges sammanträde.

31 §

Närvaro- och yttranderätt för en företrädare för ett delområde i församlingen

Ordföranden för direktionen för ett delområde och den präst som leder verksamheten i delområdet kan ges närvaro- och yttranderätt i kyrkofullmäktiges arbetsordning eller församlingens reglemente.

32 §

Medlemmar av kyrkorådet

Ordförande för kyrkorådet är kyrkoherden, och övriga medlemmar är en vice ordförande och minst 5 och högst 11 andra personer som är valbara vid församlingsval på det sätt som anges i reglementet. De valda medlemmarna har personliga ersättare.

Vice ordförande och övriga medlemmar väljs vid det första sammanträdet under det första och tredje året av kyrkofullmäktiges mandatperiod.

Vice ordföranden är ordförande för kyrkorådets sammanträde

- 1) när kyrkoherden har förhinder eller är jävig, och
- 2) när kyrkoherden och kyrkorådet gemensamt beslutar om detta efter att vice ordföranden gett sitt samtycke. Ett beslut kan fattas också för viss tid, dock högst för kyrkorådets mandatperiod eller tills kyrkoherden eller vice ordföranden byts ut.

33 §

Kyrkorådets uppgifter

Utöver vad som föreskrivs i kyrkolagen har kyrkorådet i uppgift att främja församlingens andliga liv och fullgöra församlingens uppgift samt att se till att kyrkofullmäktiges beslut verkställs.

34 §
Sammankallande av kyrkorådet

Kyrkorådet beslutar om tid och plats för sina sammanträden. Kyrkorådet sammanträder också när ordföranden anser det vara nödvändigt eller om minst en fjärdedel av medlemmarna begär det skriftligt för behandling av ett ärende som de uppger.

Ordföranden kallar till sammanträde på det sätt som kyrkorådet beslutar. Samtidigt ska ett meddelande om sammanträdet skickas till kyrkofullmäktiges ordförande och vice ordförande.

35 §
Instruktioner

En församling och en kyrklig samfällighet kan godkänna instruktioner för ordnande av organens och tjänsteinnehavarnas verksamhet samt av församlingens och den kyrkliga samfällighetens övriga förvaltning.

36 §
Direktioner

Kyrkofullmäktige kan för sin mandatperiod tillsätta direktioner som lyder under kyrkorådet. Direktionernas uppgifter bestäms i en instruktion som godkänns av kyrkofullmäktige.

Kyrkofullmäktige eller församlingsrådet godkänner en instruktion för direktionen för ett delområde i församlingen. I instruktionen ska anges delområdets namn och gränser samt direktionens sammansättning och uppgifter.

37 §
*Närvaro- och yttranderätt vid sammanträden i kyrkorådet,
dess sektioner och direktioner*

Närvaro- och yttranderätt vid ett sammanträde i

- 1) kyrkorådet har ordföranden och vice ordföranden för kyrkofullmäktige samt kaplanen eller någon annan präst i ett delområde,
- 2) en sektion i kyrkorådet har ordföranden och vice ordföranden för kyrkorådet,
- 3) en direktion har ordföranden för kyrkorådet och den medlem som kyrkorådet utsett för denna uppgift.

Tjänsteinnehavare och arbetstagare i en församling kan ges närvaro- och yttranderätt i en instruktion eller i kyrkorådets reglemente. Enligt beslut som fattas vid sammanträdet kan också andra personer närvara vid sammanträdet.

38 §
Att sända beslut till kyrkorådet

Beslut av en direktion och en tjänsteinnehavare eller förtroendevald enligt 3 kap. 6 § i kyrkolagen ska sändas till kyrkorådet på det sätt som anges i dess reglemente.

39 §

Att avgöra åsiktsskillnader

Ett ärende ska föras till domkapitlet för avgörande om kyrkoherden och kyrkorådet är av olika åsikt i ärendet och det gäller

- 1) gudstjänsten eller en kyrklig förrättning,
- 2) användningen av en kyrka, ett begravningskapell eller ett kapell,
- 3) kollekt som församlingen får besluta om.

Kyrkliga samfälligheter och församlingssamarbete

40 §

Förslag till grundstadga

Kyrkoråden eller de gemensamma kyrkoråden ska bereda ett förslag till grundstadga för en kyrklig samfällighet. Initiativ till beredningen ska tas av kyrkorådet i den församling eller av gemensamma kyrkorådet i den kyrkliga samfällighet som har det största antalet närvarande medlemmar. Om församlingarna och de kyrkliga samfälligheterna inte kan enas om grundstadgan och egendomsförteckningen utser domkapitlet en utredare som ska utarbeta ett förslag. Domkapitlet kan även i övrigt vid behov utse en utredare.

Utredaren har rätt att granska handlingar som gäller församlingarnas och de kyrkliga samfälligheternas verksamhet, förvaltning och ekonomi samt att av deras myndigheter få upplysningar och annan hjälp för att kunna utföra sin uppgift.

Domkapitlet ska till kyrkostyrelsen sända förslaget, de utlåtanden som kyrkofullmäktige och de gemensamma kyrkofullmäktige har gett om förslaget samt sitt eget utlåtande.

41 §

Innehållet i grundstadgan

I grundstadgan ska anges samfällighetens namn och hemort samt de församlingar som hör till samfälligheten. Namnet ska innehålla orden kyrklig samfällighet.

I grundstadgan ska anges

- 1) de ärenden inom förvaltningen och ekonomin som den kyrkliga samfälligheten ska sköta,
- 2) de uppgifter och arbetsformer inom församlingarna som den kyrkliga samfälligheten ska sköta enligt 3 kap. 15 § 3 mom. i kyrkolagen,
- 3) de uppgifter som är nödvändiga för skötseln av interna ärenden mellan den kyrkliga samfälligheten och de församlingar som hör till samfälligheten.

42 §

Interimistisk kyrklig samfällighet

Om grundstadgan inte hinner fastställas eller församlingsval förrättas innan den nya kyrkliga samfälligheten ska inleda sin verksamhet när kommunindelningen ändras, ska församlingarna och de kyrkliga samfälligheterna som en interimistisk kyrklig samfällighet sköta de ärenden som anges i 3 kap. 15 § i kyrkolagen från det att ändringen av kommunindelningen träder i kraft.

43 §

Organ i en interimistisk kyrklig samfällighet

Kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkofullmäktige, kyrkoråden, gemensamma kyrkoråden samt församlingsråden fortsätter sin verksamhet tills nya organ har bildats eller utsetts.

Domkapitlet fastställer hur mandatet i interimistiska gemensamma kyrkofullmäktige ska fördelas mellan församlingarna enligt 45 §. Kyrkofullmäktige eller församlingsråden utser medlemmar och personliga ersättare för dem i interimistiska gemensamma kyrkofullmäktige. Interimistiska gemensamma kyrkofullmäktige utser medlemmar och personliga ersättare för dem i det interimistiska gemensamma kyrkorådet, till vilket hör åtta medlemmar förutom ordföranden som utses enligt 46 §.

44 §

Interimistiska organs uppgifter

De interimistiska organen i en kyrklig samfällighet ska börja sköta nödvändiga uppgifter redan innan den kyrkliga samfälligheten inleder sin verksamhet. Interimistiska gemensamma kyrkofullmäktige ska

- 1) fastställa inkomstskattesatsen för det första året,
- 2) godkänna budgeten för den kyrkliga samfälligheten,
- 3) godkänna boksluten för församlingarna inom den kyrkliga samfälligheten för det år som föregår anslutningen samt besluta om ansvarsfrihet.

Domkapitlet beslutar om övriga tillfälliga åtgärder som behövs i samband med att den kyrkliga samfälligheten bildas.

På interimistiska organ i en kyrklig samfällighet tillämpas bestämmelserna om motsvarande organ i kyrkliga samfälligheter.

45 §

Medlemmar av gemensamma kyrkofullmäktige

Till gemensamma kyrkofullmäktige väljs medlemmar utifrån antalet närvarande medlemmar i de församlingar som hör till den kyrkliga samfälligheten enligt följande:

Församlingarnas medlemsantal	Gemensamma kyrkofullmäktiges medlemsantal
10 000 eller mindre	21
10 001–20 000	31
20 001–40 000	41
40 001–150 000	51
150 001–300 000	61
över 300 000	91

Gemensamma kyrkofullmäktige kan av särskilda orsaker för en valperiod åt gången besluta att antalet medlemmar är ett udda tal som är mindre än det föreskrivna, dock minst 11.

Gemensamma kyrkofullmäktige beslutar senast i juni under valåret om mandatfördelningen i gemensamma kyrkofullmäktige. Av mandatet ges varje församling först två eller, om det finns fler än 20 församlingar, ett mandat. De övriga mandatet fördelas i förhållande till antalet närvarande medlemmar i församlingarna.

46 §

Medlemmar av gemensamma kyrkorådet

Domkapitlet utser ordföranden för gemensamma kyrkorådet bland församlingarnas kyrkoherdar. Till övriga medlemmar väljer gemensamma kyrkofullmäktige en vice ordförande och minst 5 och

högst 15 andra personer som är valbara vid församlingsval på det sätt som anges i reglementet samt personliga ersättare för dem.

47 §

Närvaro- och yttranderätt vid gemensamma kyrkorådets sammanträden

Närvaro- och yttranderätt vid gemensamma kyrkorådets sammanträden har

- 1) kyrkoherdarna i församlingarna,
- 2) samfällighetens ledande tjänsteinnehavare och arbetstagare på det sätt som anges i reglementet,
- 3) även andra personer genom beslut av gemensamma kyrkorådet.

48 §

Medlemmar av församlingsrådet

Kyrkoherden är ordförande i församlingsrådet. Övriga medlemmar väljs utifrån antalet närvarande medlemmar i församlingen enligt följande:

Församlingens medlemsantal	Församlingsrådets medlemsantal
2 000 eller mindre	8
2 001–4 000	10
4 001–10 000	12
10 001 –20 000	14
över 20 000	16

Församlingsrådet utser inom sig en vice ordförande vid det första sammanträdet under det första och tredje året av mandatperioden.

49 §

Församlingsrådets direktioner

Församlingsrådet kan tillsätta direktioner vars uppgifter bestäms i instruktioner. På direktionerna tillämpas vad som föreskrivs om direktioner som lyder under kyrkorådet.

50 §

Samråd med församlingsrådet

Församlingsrådet ska ges tillfälle att ge ett utlåtande innan gemensamma kyrkofullmäktige fattar beslut i ett ärende som gäller

- 1) ändring av grundstadgan,
- 2) verksamhets- och ekonomiplanen för den kyrkliga samfälligheten,
- 3) budgeten för den kyrkliga samfälligheten,
- 4) ordnande av gemensamma arbetsformer,
- 5) ändring av församlingsindelningen,
- 6) inrättande, indragning eller ändring av tjänster i en församling,
- 7) byggnader som används i församlingens verksamhet.

51 §

Samarbetsavtal

I ett avtal enligt 3 kap. 20 § 1 mom. i kyrkolagen ska anges

- 1) den församling eller kyrkliga samfällighet som sköter uppgiften i fråga,
- 2) de grunder enligt vilka kostnaderna för skötseln av uppgiften fördelas,

3) villkoren för uppsägning av avtalet och utredning av ekonomin.

Om det har avtalats att en uppgift inom en församling eller kyrklig samfällighet ska skötas av en annan församling eller kyrklig samfällighet som har en direktions för uppgiften i fråga, kan det i samarbetsavtalet bestämmas att församlingen eller den kyrkliga samfälligheten får utse personer som är valbara till förtroendeuppdrag i den egna församlingen till medlemmar av direktionen. I samarbetsavtalet fastställs antalet medlemmar av direktionen och det antal medlemmar som varje församling eller kyrklig samfällighet har rätt att utse. Avtalsparterna ska höras innan instruktionen för direktionen godkänns.

Kyrkliga byggnader, begravningsverksamheten och kulturhistoriskt värdefull egendom

52 §

Kyrka

Varje församling ska ha en kyrka. Med domkapitlets tillstånd kan en församling använda en annan församlings eller ett annat samfunds kyrka som sin kyrka.

Om två församlingar på grund av språklig indelning verkar på samma område kan de ha en gemensam kyrka.

53 §

Invigning och användning av en kyrka

En ny kyrka ska invigas till ett rum som helgats åt Gud.

När kyrkan är invigd får den användas endast för ändamål som är förenliga med dess helgd. Kyrkoherden beslutar tillsammans med kyrkorådet eller församlingsrådet om användningen av kyrkan. Kyrkoherden har tillsyn över användningen av kyrkan.

54 §

Kapell

En församling kan ha kapell för gudstjänster, annat andaktsliv och kyrkliga förrättningar. På kapell tillämpas bestämmelserna om invigning och användning av en kyrka.

55 §

Begravningsplats och utrymme för förvaring av de avlidna

Församlingen ska ha en egen begravningsplats eller en gemensam begravningsplats med någon annan församling eller kyrklig samfällighet eller rätt att använda någon annan invigd begravningsplats.

Begravningsplatsen och det konfessionslösa gravområdet ska omgärdas eller i övrigt avgränsas på ett klart urskiljbart sätt.

På begravningsplatsen eller på någon annan lämplig plats ska församlingen ha ett utrymme för förvaring av de avlidna.

56 §

Invigning av en begravningsplats

En begravningsplats och ett begravningskapell ska invigas innan de tas i bruk. Ett i begravningslagen (457/2003) avsett konfessionslöst gravområde ska dock inte invigas.

57 §

Gravgårdsplan och dispositionsplan för begravningsplatsen

En gravgårdsplan och en dispositionsplan ska göras upp för begravningsplatsen.

Gravgårdsplanen är en allmän karta, som görs upp så att terrängens art på det område som reserverats, landskapsvärdena och församlingens ekonomiska bärkraft beaktas. I gravgårdsplanen anges

- 1) begravningsplatsens gränser,
- 2) placeringen av gravområden och byggnader,
- 3) trafikarrangemang och gångarnas placering,
- 4) gravområdenas uppdelning,
- 5) en torrläggings- och vattenförsörjningsplan för begravningsplatsområdet samt ordnandet av avfallshanteringen.

Dispositionsplanen ska beakta särdragen i de delar av begravningsplatsen som grundats under olika tider samt de kulturhistoriska värdena. I dispositionsplanen anges

- 1) en verbal redogörelse för gravgårdsplanen,
- 2) bestämmelser om huruvida begravningsplatsen eller delar av den ska användas för gravar på olika djup,
- 3) bestämmelser om i vilken ordning gravavdelningarna tas i bruk,
- 4) begränsningar i användningen av begravningsplatsen.

58 §

Skötselplan för en begravningsplats

En skötselplan ska göras upp för en begravningsplats, i vilken fastställs den grundskötsel av begravningsplatsen som är församlingens uppgift. I skötselplanen presenteras även årliga skötselåtgärder och underhållsarbeten som genomförs på längre sikt.

59 §

Gravkarta

En gravkarta ska göras upp över en begravningsplats. En grav kan bestå av en eller flera gravplatser, och en gravplats kan ha flera gravutrymmen. Begravningsplatsen eller en del av den kan vara en minneslund där den avlidnas aska sprids ut eller göms utan att ett gravutrymme märks ut.

60 §

Minnesmärken

En plats där en kyrka, en begravningsplats eller ett begravningskapell har funnits och som innehas av en församling eller en kyrklig samfällighet ska märkas ut med en minnestavla eller något annat minnesmärke.

Om det på en grav efter att gravrätten upphört finns konstnärligt eller historiskt värdefulla konstruktioner eller minnesmärken som inte kan lämnas kvar, ska de flyttas till ett lämpligt ställe på begravningsplatsen eller bevaras på annat sätt.

61 §

Kulturhistoriskt värdefull egendom

Församlingarna och de kyrkliga samfälligheterna ska med särskild omvårdnad sköta egendom och föremål av kulturhistoriskt värde som de äger eller innehar. Sådan egendom får inte utan särskilda skäl ändras genom reparation, flyttas bort från sina traditionella platser eller avlägsnas.

Kyrkböckerna

62 §

Uppgifter i medlemsregistret

Utöver uppgifter om dop, vigsel och begravning registreras i medlemsregistret som uppgifter om andra motsvarande förrättningar enligt 5 § 6 punkten i lagen om trossamfundens medlemsregister (614/1998) uppgifter om att en medlem genomgått konfirmandundervisning, konfirmerats, välsignats till äktenskap eller jordfästs.

Som uppgifter om förtroendeuppdrag eller därmed jämförbara uppgifter i anslutning till religions-samfundet enligt 5 § 7 punkten i lagen om trossamfundens medlemsregister registreras i medlemsregistret uppgifter om medlemskap i kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkofullmäktige, kyrkorådet, församlingsrådet, gemensamma kyrkorådet, domkapitlet, stiftsfullmäktige, kyrkostyrelsen, delegationen för kyrkans arbetsmarknadsverk och kyrkomötet.

63 §

Centralregister

Församlingarna kan komma överens om att ordna kyrkobokföringen helt eller till vissa delar inom ett gemensamt centralregister. Församlingarnas kyrkofullmäktige beslutar om ett gemensamt centralregister.

I en kyrklig samfällighet beslutar gemensamma kyrkofullmäktige om att ett centralregister ska inrättas. I ärendet ska utlåtanden begäras av församlingsråden.

Ett utlåtande om inrättandet av ett centralregister ska begäras av kyrkostyrelsen.

64 §

Intyg

Intyg, utdrag och kopior som grundar sig på kyrkböckerna utfärdas av kyrkoherden och i centralregistret av dess direktör eller av någon annan tjänsteinnehavare eller av arbetstagare som har utsetts av dem och som är insatt i hur kyrkböcker ska föras.

65 §

Att lämna ut uppgifter i medlemsregistret

Kyrkostyrelsen kan själv lämna ut de uppgifter i medlemsregistret som avses i ett beslut om att lämna ut uppgifter i medlemsregistret enligt 3 kap. 44 § 2 mom. i kyrkolagen eller avtala med församlingen eller centralregistret om utlämnandet av uppgifterna.

66 §

Förvaring och deponering av kyrkböcker

De manuella kyrkböckerna ska förvaras i ett ändamålsenligt arkivrum.

Manuella kyrkböcker som är äldre än hundra år samt kyrkböcker som är yngre än hundra år och som har digitaliserats i medlemsregistret kan på beslut av kyrkofullmäktige eller församlingsrådet deponeras i arkivverket.

4 kap.

Stiften

1 §

Tillsättande av biskopstjänst

När en biskopstjänst är vakant ska domkapitlet bestämma att biskopsval ska förrättas. Domkapitlet utfärdar tjänsteförordnande för den som blivit utsedd till biskop.

2 §

Vigning eller installation av en biskop

En biskop ska vigas till sitt ämbete eller installeras i tjänsten av ärkebiskopen eller vid förhinder för ärkebiskopen av den i tjänsten äldsta biskopen.

Vigning eller installation av en biskop förrättas i stiftets domkyrka.

3 §

Biskopslöftet

Den som vigs till biskop ska ge följande löfte: Jag N.N. lovar vid Gud den allsmäktige och allvetande, att jag vid utövandet av biskopsämbetet i N stift, som jag nu är redo att motta, vill hålla mig till Guds heliga och rena ord samt till den evangelisk-lutherska kyrkans därpå grundade bekännelse. Jag vill även göra mitt bästa, så att även alla andra i mitt stift, såväl Ordets tjänare som dess åhörare, förblir därvid och lever därefter. Härvid vill jag iaktta vad den Heliga Skrift undervisar om en riktig församlingsföreståndares ämbete och plikter. I det stift som anförtratts mig vill jag tillse att Guds ord rent förkunnas och sakramenten rätt förvaltas enligt Kristi instiftelse. Jag vill viga och installera präster som befins vara därtill skickade. Jag vill även främja landsfred och hörsamhet mot den lagliga överheten, i allt iaktta kyrkans lag och ordning samt allvarligt uppmana och förplikta stiftets präster att handla på samma sätt. Allt detta vill jag redligt efterkomma så, att jag kan svara därför inför Gud och människor. Härtill förhjulpe mig Gud.

4 §

Biskopens uppgifter

Biskopen i respektive stift har den högsta tillsynen över församlingarna och prästerna.

Utöver vad som föreskrivs i kyrkolagen och annanstans i kyrkoordningen ska biskopen

- 1) vårda kyrkans enhet och fullgörandet av kyrkans uppgift i stiftet samt främja församlingarnas samarbete och en god arbetsgemenskap i församlingarna och i de kyrkliga samfälligheterna,
- 2) ha tillsyn över att det som hör till kyrkans uppgift sköts i församlingarna och i de kyrkliga samfälligheterna i enlighet med kyrkans bekännelse, kyrkolagen och de bestämmelser och föreskrifter som meddelats med stöd av den,
- 3) stödja och vägleda prästerna i deras arbete samt ha tillsyn över att de fullgör de skyldigheter som hör till prästämbetet och till deras prästtjänst i enlighet med kyrkans bekännelse, kyrkolagen och de bestämmelser och föreskrifter som meddelats med stöd av den,
- 4) främja och ha tillsyn över att församlingarnas ekonomi och förvaltning sköts på ett ändamålsenligt sätt och att bestämmelserna om detta följs,
- 5) förrätta biskopsvisitationer i församlingarna och de kyrkliga samfälligheterna,
- 6) förrätta vigningar, invigningar och installationer eller utse någon annan präst att utföra sådana förrättningar, om inte något annat föreskrivs.

5 §

*Ansvarsområden för ärkebiskopen och biskopen
i ärkestiftet*

I ärkestiftet fördelas biskopens ansvar och uppgifter mellan ärkebiskopen och biskopen. En del av ärkestiftets församlingar hör till ärkebiskopens och en del till biskopens primära ansvarsområde.

De präster som är anställda hos kyrkostyrelsen och hör till ärkestiftet är underställda ärkebiskopen.

6 §

Tillfällig skötsel av biskopens uppgifter

När en biskopstjänst är vakant eller biskopen är förhindrad att sköta sin tjänst ska biskopens brådskande och nödvändiga uppgifter skötas av domprosten eller, när denna har förhinder, av den i tjänsten äldre prästassessorn. En domprost eller prästassessor kan inte förrätta biskops- eller prästvigning.

I ett ärkestift sköter ärkebiskopen och biskopen varandras uppgifter i stiftet när en tjänst är vakant eller den ena av dem är förhindrad att sköta sin tjänst. I fråga om brådskande och nödvändiga uppgifter som sköts av biskopen i ett ärkestift iakttas 1 mom.

7 §

Biskopsvisitation

Biskopen ska förrätta visitationer i församlingarna och de kyrkliga samfälligheterna i sitt stift. Syftet med en biskopsvisitation är att stödja och vägleda det andliga livet och verksamheten samt utvecklingen av förvaltningen och ekonomiförvaltningen i församlingen.

Biskopen bestämmer tidpunkt, omfattning och program för visitationen samt vilka personer som ska biträda honom eller henne. Biskopen kan bestämma att sakkunniga ska användas som hjälp vid visitationen.

Kyrkorådet eller församlingsrådet ska vidta de åtgärder som visitationen ger anledning till.

Kyrkostyrelsen ger närmare anvisningar för granskningar av förvaltningen och ekonomin.

8 §

Synodalmöte och stiftsdagar

Biskopen ska vid behov kalla prästerna och lektorerna i sitt stift till synodalmöte för att behandla teologiska frågor samt frågor som gäller skötseln av församlingarna och annan verksamhet och förvaltning inom kyrkan.

Biskopen sammankallar vid behov församlingarnas förtroendevalda, tjänsteinnehavare och arbetstagare samt företrädare för sammanslutningar till stiftsdagar där frågor som är aktuella för kyrkan och stiftet behandlas.

9 §

Stiftsfullmäktiges sammansättning

Medlemmar av stiftsfullmäktige är 14 lekmän och 7 präster. En av lekmanamedlemmarna av stiftsfullmäktige i Borgå stift utses av församlingarna på Åland och en av lekmanamedlemmarna av stiftsfullmäktige i Uleåborgs stift av sametinget.

Stiftsfullmäktige utser inom sig en ordförande och en vice ordförande. Den som utses till ordförande ska vara en lekman.

Biskopen, medlemmarna av domkapitlet och den lekman som från stiftet utsetts till medlem av kyrkostyrelsen har rätt att närvara och yttra sig vid stiftsfullmäktiges sammanträden. I ärkestiftet har ärkebiskopen och biskopen denna rätt.

10 §

Stiftsfullmäktiges uppgifter

Utöver vad som föreskrivs i kyrkolagen har stiftsfullmäktige i uppgift att

- 1) godkänna stiftets budgetförslag samt förslag till verksamhets- och ekonomiplan,
- 2) godkänna stiftets verksamhets- och ekonomiberättelse,
- 3) inrätta och dra in domkapitlets tjänster, om inte något annat följer av 5 kap. 2 § 2 mom. i kyrkolagen.
- 4) ställa upp kandidater till val av medlemmar och ersättare i delegationen för kyrkans arbetsmarknadsverk.

11 §

Biskopen som ledare för domkapitlet

Biskopen leder och har tillsyn över domkapitlets förvaltning och verksamhet. Biskopen är chef för personalen vid domkapitlet. I ärkestiftet hör dessa uppgifter till biskopen i ärkestiftet.

12 §

Domkapitlets medlemmar och personer med närvaro- och yttranderätt

Medlemmar av domkapitlet är biskopen som ordförande, kyrkoherden i domkyrkoförsamlingen (*domprosten*) som vice ordförande, två prästassessorer, en lekmanamedlem samt domkapitlets lagfarna assessor och stiftsdekan.

I ärkestiftet är ärkebiskopen eller biskopen domkapitlets ordförande i enlighet med vad som föreskrivs i arbetsordningen för domkapitlet. När biskopen inte är ordförande har han eller hon rätt att närvara och yttra sig vid domkapitlets sammanträden.

Ordföranden för stiftsfullmäktige och, då ordföranden är förhindrad, vice ordföranden har rätt att närvara och att yttra sig vid domkapitlets sammanträden.

13 §

Ersättare och extra medlem av domkapitlet

Domkapitlet utser för fem år åt gången fem präster till ersättare för prästmedlemmarna och två ersättare för domkapitlets lagfarna assessor samt bestämmer i vilken ordning de ska kallas till medlemmar.

Lekmanamedlemmen har en första och en andra ersättare.

Fältbiskopen är extra medlem vid behandlingen av ärenden som gäller militärpräster och som avses i 7 kap. 4 eller 5 § i kyrkolagen.

14 §

Domkapitelsmedlemmars behörighet och hur de utses

Behörig som prästassessor är en präst som innehar ett tillsvidare gällande tjänsteförhållande i en församling eller kyrklig samfällighet i stiftet och som har avlagt högre pastoralexamen. En prästassessor utses för tre år åt gången.

Stiftsfullmäktiges lekmannamedlemmar väljer domkapitlets lekmannamedlem och ersättare för fyra år åt gången.

Behörig som lagfaren assessor och ersättare för denna är den som avlagt annan högre högskoleexamen i juridik än juris magisterexamen i internationell och komparativ rätt och som har insikter i förvaltning.

Behörig som stiftsdekan är en präst som har avlagt högre pastoralexamen och som har insikter i kyrkligt liv och utbildningsuppgifter.

15 §

Begränsning av mandatperioden för en prästassessor och en lekmannamedlem

En person kan i samma stift utses till lekmannamedlem eller prästassessor för högst två mandatperioder.

Om en lekmannamedlem eller en prästassessor förlorar sin valbarhet eller avlider, förrättas ett nytt val av lekmannamedlem för den återstående mandatperioden och av prästassessor för följande treårsperiod.

16 §

Domkapitlets uppgifter

Utöver vad som föreskrivs i kyrkolagen har domkapitlet i uppgift att

- 1) stödja församlingarnas och de kyrkliga samfälligheternas verksamhet och förvaltning,
- 2) bereda ärenden för stiftsfullmäktige och se till att fullmäktiges beslut verkställs,
- 3) anställa domkapitlets tjänsteinnehavare och arbetstagare i ett tjänsteförhållande samt säga upp och häva tjänsteförhållanden,
- 4) besluta om prosteriindelningen.

17 §

Föredragning av ärenden för domkapitlet

Ärenden avgörs på föredragning av en tjänsteinnehavare vid domkapitlet på det sätt som anges i domkapitlets arbetsordning. Ärenden som ska avgöras av en tjänsteinnehavare kan avgöras utan föredragning.

18 §

Prosteri

Stiftet indelas i prosterier. Ett prosteri består av två eller flera församlingar.

Domprosteriet är det prosteri som domkyrkoförsamlingen hör till.

19 §

Val av kontraktsprost och dennas uppgifter

Biskopen och domkapitlet bistås i förvaltningen av prosteriet av en kontraktsprost, som utses av domkapitlet för fyra år åt gången bland kyrkoherdarna i prosteriets församlingar.

Kontraktsprostens uppgift är att i sitt prosteri

- 1) främja fullgörandet av kyrkans uppgift,
- 2) ha tillsyn över att det som hör till kyrkans uppgift sköts troget i församlingarna och i enlighet med kyrkans bekännelse, kyrkolagen och kyrkoordningen samt de föreskrifter och anvisningar som baserar sig på dem,

3) tillsätta samarbetsorgan inom prostriet och även i övrigt främja församlingarnas samarbete samt leda prosteriverksamheten,

4) sköta de övriga uppgifter som föreskrivs för kontraktsprosten eller som biskopen eller domkapitlet ger kontraktsprosten.

5 kap.

Centralförvaltningen

1 §

Fördelningen av mandaten för kyrkomötesombud

Kyrkostyrelsen beslutar hur mandaten för kyrkomötesombuden fördelas mellan stift. Antalet ombud som väljs från de olika stiftet fördelas mellan stiftet i förhållande till antalet närvarande medlemmar så att det totala antalet ombud som ska utses i stiftet först konstateras och därefter bestäms hur mandaten ska fördelas mellan prästombuden och lekmannaombuden. När mandaten fördelas mellan stiftet beaktas inte det lekmannaombud som utses från församlingarna på Åland, och inte heller antalet närvarande medlemmar i dessa församlingar. I varje stift utses minst två präster och fyra lekmän.

Om ett ombud flyttar bort från det stift där han eller hon har utsetts till ombud eller i övrigt förlorar sin valbarhet upphör uppdraget som ombud.

I Borgå stift tillämpas vid valet av lekmannaombud bestämmelserna om kandidaternas valbarhet separat för Åland och för den övriga delen av stiftet.

2 §

Kyrkomötets sammanträde

Kyrkomötet sammanträder varje år under de dagar som bestäms i arbetsordningen eller som annars bestäms av kyrkomötet.

Ett ombud som är förhindrat att delta i kyrkomötet ska meddela detta till domkapitlet, som ska kalla ersättaren och utfärda fullmakt för denna.

Kyrkomötets sessionsperiod inleds med en gudstjänst.

3 §

Kyrkomötets ordförande och organ

Ordförande för kyrkomötet är ärkebiskopen eller, om tjänsten som ärkebiskop är vakant, den biskop som är äldst i tjänsten.

Kyrkomötet utser två vice ordförande och tillsätter nödvändiga utskott. I arbetsordningen bestäms om kyrkomötets talmanskonferens, förstärkta talmanskonferens, elektor och utskott.

Kyrkomötet fastställer de arvoden och ersättningar som ska betalas till ombuden och tjänsteinnehavarna.

4 §

Närvaro- och yttranderätt vid kyrkomötets plenum

Den ledande tjänsteinnehavaren vid kyrkostyrelsens kansli, kyrkostyrelsens avdelningschefer och de lagfarna sakkunniga som kyrkomötet utser för sin mandatperiod har närvaro- och yttranderätt vid plenum.

I arbetsordningen för kyrkomötet kan det föreskrivas om rätten för kyrkostyrelsens medlemmar att närvara och yttra sig vid plenum.

5 §

Behandling av framställningar och initiativ under kyrkomötet

I arbetsordningen finns närmare bestämmelser om ombudsinitiativ och ordningen för inlämning av dem, om behandlingen av framställningar och initiativ vid kyrkomötets plenum och utskott samt om omröstning och valförrättning.

En framställning eller ett initiativ ska remitteras till ett utskott om det inte förkastas efter att ha bordlagts.

Ett ärende förfaller om det inte före utgången av kyrkomötets mandatperiod har slutbehandlats eller sänts för beredning till något annat organ än ett utskott vid kyrkomötet.

6 §

Utlåtanden för kyrkomötet

Biskopsmötet ska ges möjlighet att ge ett utlåtande i ärenden som avses i 5 kap. 2 § 2 mom. 1 och 2 punkterna i kyrkolagen. Kyrkostyrelsen ska ges möjlighet att ge ett utlåtande i ärenden som avses i 3 punkten i det momentet.

7 §

Kyrkans laggranskningsnämnd

Kyrkans laggranskningsnämnd granskar lagtekniskt och språkligt de författningar som ska behandlas av kyrkomötet samt de författningar som biskopsmötet eller kyrkostyrelsen utfärdar med stöd av kyrkolagen eller kyrkoordningen.

Reglementet för laggranskningsnämnden ska godkännas av kyrkomötet och medlemmarna utses av kyrkostyrelsen.

8 §

Reglementet för kyrkostyrelsen

Kyrkomötet ska godkänna ett reglemente för kyrkostyrelsen, ha tillsyn över kyrkostyrelsens verksamhet och ge den anvisningar för verksamheten.

9 §

Biskopsmötets uppgifter

Utöver vad som föreskrivs i kyrkolagen och annanstans i kyrkoordningen ska biskopsmötet

- 1) behandla ärenden som gäller skötseln av stiftet,
- 2) behandla ärenden som gäller kyrkans enhet, ekumeniska relationer, kyrkans missionsuppgift och kyrkans förhållande till andra religioner samt besluta om hur kyrkan ska företrädas i dessa ärenden,
- 3) lägga fram förslag för kyrkomötet om att en organisation ska godkännas som kyrkans missionsorganisation och om att denna ställning ska upphävas,
- 4) meddela närmare föreskrifter om verkställigheten av kyrkoordningen i ärenden som gäller
 - a) undervisning som ges en person som ansluter sig till kyrkan,
 - b) de förutsättningar under vilka en präst i någon annan evangelisk-luthersk kyrka eller något annat kristet religionssamfund eller någon annan kristen sammanslutning i enskilda fall kan utföra kyrkliga förrättningar eller en döpt medlem av en annan kristen kyrka kan delta i nattvarden,

- c) konfirmandundervisning, tillstånd för att ordna konfirmandundervisning eller läroböcker som används i konfirmandundervisningen,
- d) prästämbetet,
- e) präst- eller lektorstjänster eller examen som krävs av sökande till en sådan tjänst,
- 5) göra framställningar och ge utlåtanden till kyrkomötet och kyrkostyrelsen.

10 §

Ordförande för biskopsmötet och personer med närvaro- och yttranderätt

Ordförande för biskopsmötet är ärkebiskopen eller, om denna har förhinder, den i tjänsten äldste närvarande biskopen.

Om en biskopstjänst är vakant eller biskopen har förhinder, ska domkapitlet inom sig utse en prästmedlem som deltar i biskopsmötet. Prästmedlemmen har närvaro- och yttranderätt vid biskopsmötet. Domkapitlet i ärkestiftet utser en prästmedlem endast om varken ärkebiskopen eller biskopen deltar i biskopsmötet.

Fältsbiskopen har närvaro- och yttranderätt vid biskopsmötet.

11 §

Val av kyrkostyrelsens medlemmar

Kyrkomötet förrättar val av medlemmar av kyrkostyrelsen i maj under mandatperiodens första år och biskopsmötet samma år senast i maj.

Från varje stift utses en lekmannamedlem utifrån stiftsfullmäktiges förslag. För val av lekmannamedlem ställer stiftsfullmäktiges lekmannamedlemmar upp tre lekmän på förslag och för val av prästmedlemmar ställer stiftsfullmäktiges prästmedlemmar upp två präster. Som lekmannamedlem och prästmedlem ska föreslås både män och kvinnor.

Mandatperioden för dem som utsetts börjar den första dagen i därpå följande juni månad. Att en medlem flyttar till en församling i ett annat stift påverkar inte medlemskapet. Om en medlem avlider eller avgår utses för den återstående tiden en ny medlem i stället för honom eller henne.

12 §

Kyrkostyrelsens uppgifter

Kyrkostyrelsen ska, om inte något annat föreskrivs i kyrkolagen eller kyrkoordningen,

- 1) vara styrelse för kyrkans centralfond och kyrkans pensionsfond,
- 2) bereda ärenden för kyrkomötet och se till att kyrkomötets beslut verkställs,
- 3) främja kyrkans verksamhet och församlingarnas arbete,
- 4) utöver vad som föreskrivs i kyrkolagen och annanstans i kyrkoordningen meddela närmare föreskrifter om
 - a) examen som krävs av tjänsteinnehavare, om inte något annat följer av 9 §,
 - b) församlingarnas och de kyrkliga samfälligheternas bokföring och löneräkning,
- 5) sköta församlingarnas, de kyrkliga samfälligheternas, stiftens, kyrkans centralfonds och kyrkans pensionsfonds bokföring och löneräkning samt betalningsrörelsen i anslutning till dessa,
- 6) förvalta fonder för kyrkliga ändamål samt ta emot egendom som ges till kyrkan som gåva eller genom testamente,
- 7) bestämma de allmänna ändamålen för den kollekt som tas upp vid huvudgudstjänsterna,
- 8) besluta om erkännande och jämställande av studier, utbildning och yrkespraktik utomlands samt om den behörighet som en examen ger enligt 8 kap. 16 § i kyrkolagen,
- 9) inrätta och dra in tjänster vid kyrkostyrelsen, om inte något annat följer av 5 kap. 2 § 2 mom. i kyrkolagen,

- 10) utse medlemmar och ersättare till delegationen för kyrkans arbetsmarknadsverk,
 11) i kyrkans författningssamling publicera de författningar som ska tas in i den.

13 §

Vice ordförande för kyrkostyrelsen och personer med närvaro- och yttranderätt

Kyrkostyrelsen utser inom sig en vice ordförande för sin mandatperiod. Om både ordföranden och vice ordföranden är frånvarande eller jäviga leds ordet av den äldsta närvarande medlemmen av kyrkostyrelsen.

Den ledande tjänsteinnehavaren vid kyrkostyrelsens kansli och avdelningscheferna har närvaro- och yttranderätt vid kyrkostyrelsens sammanträden.

14 §

Överföring av kyrkostyrelsens beslutanderätt

Ämbetskollegiet kan ges behörighet att för kyrkostyrelsen avgöra ärenden som nämns i dess arbetsordning och där ärendets betydelse inte är av den arten att det ska anses nödvändigt att behandla ärendet vid kyrkostyrelsens plenum, dock inte i frågor som gäller

- 1) framställningar till kyrkomötet,
- 2) yttranden till statsrådet i frågor som gäller förhållandet mellan kyrkan och staten,
- 3) understöd eller finansiering som beviljas en församling eller en kyrklig samfällighet,
- 4) inrättande eller indragning av en tjänst,
- 5) val av medlemmar och ersättare till delegationen för kyrkans arbetsmarknadsverk.

Kyrkostyrelsens direktionschef och en tjänsteinnehavare vid kyrkostyrelsen kan i arbetsordningen ges rätt att avgöra frågor som enligt 1 mom. kan överföras till ämbetskollegiet.

I kyrkostyrelsens arbetsordning föreskrivs om beredning, föredragning och behandling av ärenden i kyrkostyrelsen samt om uppdelning av kyrkostyrelsens avdelningar i enheter.

15 §

Överföring av beslut för avgörande vid kyrkostyrelsens plenum

Beslut om att överföra ett beslut av kyrkostyrelsens ämbetskollegium eller av ett annat organ eller en tjänsteinnehavare som lyder under kyrkostyrelsen till kyrkostyrelsen för avgörande i plenum fattas av

- 1) kyrkostyrelsen, ärkebiskopen eller den ledande tjänsteinnehavaren vid kyrkostyrelsens kansli, om det gäller ett beslut av ämbetskollegiet,
- 2) förutom de ovan nämnda även ämbetskollegiet eller avdelningschefen för den berörda avdelningen, om det gäller ett beslut av ett annat organ eller en tjänsteinnehavare.

Beslutet kan dock inte överföras till kyrkostyrelsen för avgörande i plenum om det gäller

- 1) en uppgift för delegationen för kyrkans arbetsmarknadsverk enligt 5 kap. 18 § i kyrkolagen,
- 2) en uppgift för direktionschefen för kyrkans pensionsfond enligt 16 § 2 mom.,
- 3) placering av kyrkans centralfonds och kyrkans pensionsfonds tillgångar på penningmarknaden,
- 4) upphandlingar till ett värde som understiger den gräns som plenum bestämt,
- 5) beviljande av semester, tjänst- eller arbetsledighet som en tjänsteinnehavare eller arbetstagare har rätt till enligt lag eller tjänste- eller arbetskollektivavtal,
- 6) tillsättande av en vakant tjänst eller ett vakant arbetsavtalsförhållande för högst tolv månader eller anställning av tillfällig personal för högst en månad,
- 7) beviljande av prövningsbaserad oavlönad tjänst- eller arbetsledighet för tjänsteinnehavare och arbetstagare för högst tolv månader,
- 8) beviljande av årsbunden lönedel eller annat motsvarande lönetillägg,

- 9) en tjänste- eller arbetsresebestämmelse,
- 10) kyrkostyrelsens interna ordning eller ett annat ärende i anslutning till kansliets verksamhet,
- 11) kyrkostyrelsens dispositionsmedel.

16 §

Direktionen för kyrkans pensionsfond

För placering av tillgångarna i kyrkans pensionsfond tillsätter kyrkostyrelsen för sin mandatperiod en direktion för kyrkans pensionsfond. Till direktionen hör en ordförande och minst fyra och högst åtta andra medlemmar. Varje medlem har en personlig ersättare. Medlemmarna av direktionen ska vara medlemmar av kyrkan och ha insikter i placeringsverksamhet. Av medlemmarna ska en tredjedel utnämnas bland personer som föreslagits av kyrkans mest betydelsefulla personalorganisationer. Kyrkostyrelsen ska godkänna en instruktion för direktionen.

Direktionen för kyrkans pensionsfond ska

- 1) besluta om de placeringsformer som ska användas i placeringsverksamheten och om de principer som ska tillämpas på dem,
- 2) besluta om hur placeringarna ska fördelas mellan olika placeringsformer och om avkastningsmålen för dem,
- 3) besluta om de principer som ska iakttas i riskhanteringen för placeringarna,
- 4) årligen godkänna en plan för placering av tillgångarna i kyrkans pensionsfond,
- 5) besluta om egendomsförvaltarna och om de avtal som görs upp med dem,
- 6) besluta om de enskilda placeringar som anges i placeringsplanen och som direktionen ska förvalta,
- 7) ha tillsyn över placeringsverksamheten som helhet.

Kyrkostyrelsen kan till direktionen överföra också andra uppgifter som omfattas av kyrkostyrelsens behörighet och som anknyter till placering av pensionsmedel.

17 §

Avgifter till kyrkans centralfond och kyrkans pensionsfond

Församlingarna och de kyrkliga samfälligheterna ska för varje år till kyrkans centralfond betala den grundavgift som avses i 5 kap. 11 § i kyrkolagen under det följande kalenderåret i sex lika stora rater varannan månad så att den första raten betalas i februari. Pensionsavgiften enligt 5 kap. 12 § i kyrkolagen ska betalas till kyrkans pensionsfond varje månad, om inte pensionsfonden har bestämt att avgiften ska betalas varannan månad.

Om kyrkoskatt, för vilken församlingen har betalat grundavgift till kyrkans centralfond, har avskrivits genom ett beslut som fått laga kraft har församlingen rätt att få tillbaka det som betalats för mycket.

18 §

Komplettering av skatteintäkterna

Kyrkostyrelsen beviljar komplettering av skatteintäkterna ur kyrkans centralfond till en församling eller en kyrklig samfällighet när dess kalkylerade kyrkoskatt per närvarande medlem understiger den utjämningsgräns som bestäms enligt kommunens bosättningsstäthet och församlingens eller den kyrkliga samfällighetens medlemsantal. Utjämningsgränsen är enligt vad kyrkostyrelsen närmare bestämmer 65–80 procent av medeltalet av de kalkylerade kyrkoskatterna beräknade per närvarande medlem i samtliga församlingar.

Kompletteringen av skatteintäkterna utgörs av skillnaden mellan utjämningsgränsen och den kalkylerade kyrkoskatten beräknad per närvarande medlem i församlingen eller den kyrkliga samfällig-

heten multiplicerad med församlingarnas genomsnittliga vägda inkomstskattesats och antalet närvarande medlemmar i församlingen eller den kyrkliga samfälligheten vid utgången av det år de inkomster hänför sig till som beskattningen riktar sig mot. Om församlingens eller den kyrkliga samfällighetens inkomstskattesats understiger den genomsnittliga vägda inkomstskattesatsen för samtliga församlingar, används dock den faktiskt debiterade kyrkoskatten som kalkylerad kyrkoskatt för församlingen eller den kyrkliga samfälligheten.

Kyrkostyrelsen kan sänka beloppet på den komplettering av skatteintäkterna som räknats ut på ovan nämnda sätt för en sådan församling eller kyrklig samfällighet som har egendom som ger en avsevärd avkastning eller vars inkomstskattesats är låg jämförd med inkomstskattesatsen i de övriga församlingar eller kyrkliga samfälligheter som får understöd och för vilken kompletteringen av skatteintäkterna blir oskäligt stor med beaktande även av församlingens eller den kyrkliga samfällighetens godtagbara behov och de understöd som andra församlingar och kyrkliga samfälligheter får.

19 §

Understöd enligt prövning

Kyrkostyrelsen kan ur kyrkans centralfond bevilja understöd enligt prövning till en församling eller en kyrklig samfällighet, om den på grund av avsides läge, långa avstånd, skärgårdsförhållanden, lågt medlemsantal, byggnadsprojekt, församlingarnas samarbete, utveckling av de ekonomiska församlingseenheterna eller andra särskilda orsaker är i behov av ekonomiskt stöd.

Kyrkostyrelsen kan bevilja understöd enligt prövning för viss tid också för att åstadkomma ett ändamålsenligt och kostnadsförmånligt samarbete mellan församlingarna och en ändamålsenlig och kostnadsförmånlig församlingsstruktur.

Av de tillgångar som står till förfogande för understöd kan också räntebelagda eller räntefria lån beviljas.

20 §

Beviljande av understöd från centralfonden och av statlig finansiering

En komplettering av skatteintäkter och en enligt kyrkomötets beslut angiven andel av den finansiering som avses i lagen om statlig finansiering till evangelisk-lutherska kyrkan för vissa samhällliga uppgifter (430/2015) beviljas en församling eller kyrklig samfällighet utan ansökan. Understöd enligt prövning och finansiering för underhåll av kulturhistoriskt värdefulla byggnader och inventarier beviljas på ansökan.

När de utjämningsgränser och det belopp på kompletteringen av skatteintäkterna som avses i 18 § beräknas ska som grund användas den kalkylerade kyrkoskatten vid den beskattning som verkställts året före det år då komplettering beviljades.

Kyrkostyrelsen kan vid behov utföra en granskning av ekonomin i en församling eller kyrklig samfällighet som har fått understöd eller finansiering.

21 §

Kyrkans servicecentral för bokföring och löneräkning

I anslutning till kyrkostyrelsen finns kyrkans servicecentral för bokföring och löneräkning som sköter bokföring, inköpsfakturor, inköpsreskontra, försäljningsfakturor, försäljningsreskontra, bokföring av anläggningstillgångar, löneräkning, reseräkningar och omkostnadsfakturor samt betalningsrörelsen i anslutning till dessa för församlingarna, de kyrkliga samfälligheterna, stiftens, kyrkans centralfond och kyrkans pensionsfond.

Skötseln av uppgifterna preciseras i ett serviceavtal.

22 §

Direktionen för kyrkans servicecentral för bokföring och löneräkning

Kyrkostyrelsen tillsätter för sin mandatperiod en direktion för kyrkans servicecentral för bokföring och löneräkning.

Direktionen består av en ordförande samt minst sex och högst tio övriga medlemmar. Varje medlem har en personlig ersättare. Medlemmarna av direktionen ska vara medlemmar av kyrkan och ha insikter i ekonomiförvaltning. Av medlemmarna ska minst en tredjedel utses bland ekonomiledningen i ekonomiska församlingsenheter av olika storlek.

Direktionen ska

- 1) leda, utveckla och ha tillsyn över servicecentralens verksamhet,
- 2) årligen utarbeta servicecentralens verksamhetsplan och verksamhetsberättelse,
- 3) utarbeta ett förslag till serviceavgiftsgrunderna,
- 4) godkänna serviceavtal.

Närmare bestämmelser om direktionens uppgifter ges i en instruktion som godkänns av kyrkostyrelsen.

23 §

Delegationen för kyrkans arbetsmarknadsverk

Till delegationen för kyrkans arbetsmarknadsverk ska på grundval av stiftsfullmäktiges förslag från varje stift utses en medlem och en ersättare som har kännedom om anställningsvillkoren och som företräder arbetsgivaren. Stiftsfullmäktige föreslår fyra personer för val av medlemmar och ersättare. Både kvinnor och män ska föreslås.

Utöver de nämnda medlemmarna ska till delegationen väljas två andra medlemmar som har kännedom om anställningsvillkoren och som företräder en offentlig arbetsgivare samt ersättare för dem. En av kyrkostyrelsen förordnad medlem av kyrkostyrelsen och en av biskopsmötet förordnad biskop har närvaro- och yttranderätt vid delegationens sammanträden.

Mandatperioden för delegationen är fyra år. Delegationen väljer inom sig en ordförande och högst två vice ordförande. Närmare bestämmelser om delegationens uppgifter och organ finns i en instruktion som godkänns av kyrkostyrelsen. Delegationen ska ges möjlighet att ge ett utlåtande om instruktionen innan den godkänns.

24 §

Kyrkostyrelsens berättelse som avges för kyrkomötet

Kyrkostyrelsen ska årligen för kyrkomötet avge en berättelse över sin verksamhet samt över skötseln av kyrkans centralfond och kyrkans pensionsfond.

6 kap.

Församlingens och kyrkans ekonomi

1 §

Skötsel av ekonomin

I verksamheten och ekonomiskötseln i en församling, en kyrklig samfällighet, ett stift och kyrkans centralförvaltning ska budgeten och principerna för god ekonomiskötsel följas. Egendomen ska skötas så att den ger god avkastning och så att riskerna kan kontrolleras.

2 §

Budget samt verksamhets- och ekonomiplan

En budget ska göras upp för varje kalenderår. I samband med att budgeten godkänns, godkänns också en verksamhets- och ekonomiplan för tre år. Budgetåret är verksamhets- och ekonomiplanens första år.

I budgeten samt verksamhets- och ekonomiplanen godkänns målen för verksamheten och ekonomin. Budgeten samt verksamhets- och ekonomiplanen ska göras upp så att förutsättningarna för skötseln av uppgifterna tryggas.

Inkomsterna och utgifterna ska vara i balans under planeringsperioden som är tre år eller av grundad anledning under en längre period, dock högst fem år. När budgeten godkänns ska beslut fattas om åtgärder för att täcka det underskott som balansen visar. Då ska också det över- eller underskott beaktas som beräknas uppkomma under det år då budgeten görs upp.

I budgeten tas de anslag och uppskattade inkomster in som krävs för skötseln av uppgifterna och för att målen för verksamheten ska uppnås. I budgeten ska anges hur finansieringsbehovet ska täckas. Anslagen och de uppskattade inkomsterna tas upp till bruttobelopp i budgeten. I budgeten finns en driftsekonomidel, en resultaträkningsdel, en investeringsdel och en finansieringsdel.

3 §

Behandling av en församlings eller kyrklig samfällighets budget samt verksamhets- och ekonomiplan

Kyrkofullmäktige ska godkänna en församlings budget samt verksamhets- och ekonomiplan och gemensamma kyrkofullmäktige en kyrklig samfällighets budget samt verksamhets- och ekonomiplan senast i december året före budgetåret.

Om kyrkofullmäktige eller gemensamma kyrkofullmäktige beslutar att ändra budgetförslaget, ska det sändas tillbaka till kyrkorådet eller gemensamma kyrkorådet om minst en tredjedel av de närvarande medlemmarna kräver det. Kyrkorådet eller gemensamma kyrkorådet ska ge ett utlåtande i ärendet och i förslaget göra de ändringar som kyrkofullmäktiges beslut ger anledning till. När förslaget föredras på nytt i kyrkofullmäktige behandlas endast de ändringar som beslutats tidigare samt de förslag som kyrkorådet eller gemensamma kyrkorådet lägger fram på grund av dem. Budgeten ska då slutligt godkännas.

Kyrkofullmäktige eller gemensamma kyrkofullmäktige beslutar om ändringar som görs i budgeten under budgetåret. Något utlåtande om ändringsförslaget behöver inte inhämtas hos församlingens kyrkoråd, om ändringen inte inverkar väsentligt på församlingens verksamhet.

4 §

Behandling av budgeten samt verksamhets- och ekonomiplanen för kyrkans centralfond och kyrkans pensionsfond

Kyrkomötet ska godkänna budgeten samt verksamhets- och ekonomiplanen för kyrkans centralfond och kyrkans pensionsfond i november året före budgetåret.

Om kyrkomötet beslutar att ändra utskottets förslag till budget samt verksamhets- och ekonomiplan för kyrkans centralfond eller kyrkans pensionsfond eller utskottets förslag till ändring av budgeten ska ärendet sändas tillbaka till utskottet, om inte kyrkomötet beslutar något annat. Vid den fortsatta behandlingen av ärendet behandlar kyrkomötet endast de ändringar som beslutats tidigare och de nya förslag som utskottet lagt fram på grund av dem. Budgeten samt verksamhets- och ekonomiplanen eller en ändring i budgeten ska då slutligt godkännas.

Trots vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. kan kyrkomötet besluta att det inte utarbetas någon budget eller verksamhets- och ekonomiplan för kyrkans pensionsfond.

5 § *Bokslut*

För budgetåret (*räkenskapsperioden*) ska ett bokslut upprättas i en församling och kyrklig samfällighet inom mars månad det år som följer på räkenskapsperioden och i kyrkans centralfond och kyrkans pensionsfond före utgången av februari. Samtidigt ska ett förslag läggas fram om hur resultatet av räkenskapsperioden ska behandlas och om de åtgärder som ska vidtas för att balansera ekonomin.

I bokslutet ingår resultaträkning, balansräkning, finansieringsanalys och noter till dem samt en tablå över budgetutfallet och en verksamhetsberättelse. En koncernbalansräkning med noter ska upprättas och tas in i bokslutet om en församling, kyrklig samfällighet, kyrkans centralfond eller kyrkans pensionsfond har bestämmande inflytande i en annan bokföringsskyldig på det sätt som avses i bokföringslagen (1336/1997). När koncernbokslutet upprättas ska bokföringslagen följas.

Bokslutet ska ge riktiga och tillräckliga uppgifter om verksamheten, räkenskapsperiodens resultat, den ekonomiska ställningen och finansieringen. De tilläggsupplysningar som behövs för detta ska lämnas i noterna.

Bokslutet undertecknas av ett beslutfört kyrkoråd eller av gemensamma kyrkorådet och den tjänsteinnehavare som svarar för ekonomin. Bokslutet för kyrkans centralfond och kyrkans pensionsfond undertecknas av en beslutför kyrkostyrelse och av direktören för centralfonden. Det undertecknade bokslutet ska utan dröjsmål lämnas till revisorerna för granskning. Efter revisionen lämnas det till kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkofullmäktige eller kyrkomötet för att behandlas av dem. Kyrkofullmäktige ska godkänna bokslutet senast före utgången av juni månad som följer på räkenskapsperioden och kyrkomötet före utgången av maj månad.

6 § *Verksamhetsberättelse*

Verksamhetsberättelsen ska innehålla

- 1) en redogörelse för förvaltningen, verksamheten, ekonomin och den interna kontrollen samt för hur målen för verksamheten och ekonomin uppnåtts,
- 2) uppgifter om sådana väsentliga omständigheter med anknytning till verksamheten, ekonomin och personalen som inte utreds i resultaträkningen, balansräkningen eller noterna till bokslutet,
- 3) en redogörelse för de väsentliga omständigheterna i en koncerns verksamhet och ekonomi samt för hur dessa utvecklats under räkenskapsperioden,
- 4) en förteckning över de initiativ som tagits och de åtgärder som vidtagits med anledning av dem,
- 5) en utredning om hur ekonomin balanserats upp under räkenskapsperioden samt om hur den gällande verksamhets- och ekonomiplanen balanserar upp ekonomin, om det i balansräkningen finns ett underskott som inte täckts.

7 § *Revisorer*

Kyrkofullmäktige eller gemensamma kyrkofullmäktige ska utse antingen minst en ordinarie revisor och en revisorssuppleant eller en revisionssammanslutning för att granska förvaltningen och ekonomin under de år som motsvarar mandatperioden. Revisorn och revisorssuppleanten ska vara OFGR-revisor eller en revisionssammanslutning. Revisionssammanslutningen ska utse en OFGR-revisor som huvudansvarig revisor.

Kyrkomötet ska utse en revisionsammanslutning för att granska förvaltningen och ekonomin inom kyrkans centralfond, kyrkans pensionsfond och stiftsmyndigheterna under de år som motsvarar mandatperioden. Revisionsammanslutningen ska utse en CGR-revisor som huvudansvarig revisor.

En revisor ska ha förutsättningar att utföra en oberoende och tillräckligt omfattande revision. Om förutsättningar för en oberoende revision saknas ska revisorn vägra att ta emot uppdraget eller avstå från det.

Kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkofullmäktige eller kyrkomötet kan frånta en revisor eller revisionsammanslutning uppdraget under mandatperioden. En revisor eller revisionsammanslutning kan avgå från sitt uppdrag under mandatperioden genom att meddela om det till kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkofullmäktige eller kyrkomötet.

8 §

Revisorns uppgifter

Revisorerna ska i enlighet med god revisionssed granska förvaltningen, bokföringen och bokslutet för varje räkenskapsperiod. Revisionen för en församling och kyrklig samfällighet ska göras senast före utgången av maj och revisionen för kyrkans centralfond och kyrkans pensionsfond före utgången av mars.

Revisorerna ska granska huruvida

- 1) förvaltningen har skötts i enlighet med lag och beslut av behöriga organ och tjänsteinnehavare,
- 2) bokslutet har upprättats i enlighet med bestämmelser och föreskrifter för hur bokslut ska upprättas samt huruvida det ger riktiga och tillräckliga uppgifter om verksamheten, ekonomin, den ekonomiska utvecklingen och det ekonomiska ansvaret under räkenskapsperioden,
- 3) den interna kontrollen har ordnats på ett sakligt sätt.

Revisorn ska utan dröjsmål underrätta kyrkorådet, gemensamma kyrkorådet, domkapitlet eller kyrkostyrelsen om missförhållanden som upptäckts.

9 §

Revisionsberättelsen och behandlingen av den

Revisorerna ska till kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkofullmäktige eller kyrkomötet lämna en revisionsberättelse för varje räkenskapsperiod. Revisionsberättelsen ska innehålla ett uttalande om huruvida bokslutet kan godkännas och de redovisningsskyldiga beviljas ansvarsfrihet.

Om det i revisionen konstateras att förvaltningen och ekonomin har skötts i strid med bestämmelser eller beslut av organet eller tjänsteinnehavaren i fråga och felet eller den uppkomna skadan inte är av obetydlig art, ska i revisionsberättelsen riktas en anmärkning om saken mot den redovisningsskyldiga. I anmärkningen ska begäras gemälen av dem som saken gäller. Anmärkningen kan inte riktas mot en medlem av kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkofullmäktige eller stiftsfullmäktige eller ett kyrkomötesombud.

Kyrkorådet, gemensamma kyrkorådet och kyrkostyrelsen ska för kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkofullmäktige eller kyrkomötet för behandling lägga fram bokslutet och revisionsberättelsen samt tillhörande gemälen och sitt eget utlåtande.

Kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkofullmäktige eller kyrkomötet beslutar om de åtgärder som revisionsberättelsen och de anmärkningar som framförts i den ger anledning till. När bokslutet godkänns fattas också beslut om ansvarsfrihet för de redovisningsskyldiga.

10 §
Skogsplan

Skogar som ägs av församlingar, kyrkliga samfälligheter, kyrkans centralfond och kyrkans pensionsfond ska skötas i enlighet med en sådan skogsplan som avses i skogslagen (1093/1996).

7 kap.

Prästämberet

1 §
Prästens uppgift

Prästens särskilda uppgift är att förrätta gudstjänsten och förvalta de heliga sakramenten samt att handha de övriga kyrkliga förrättningarna och den enskilda själavården och bikten.

2 §
Ordination

Vigning till prästämbetet ska förrättas av biskopen. När biskopstjänsten är vakant eller biskopen har förhinder kan domkapitlet kalla en annan biskop att förrätta prästvigningen.

3 §
Förutsättningar för ordination

Den som vigs till prästämbetet ska

- 1) vara en gudfruktig, konfirmerad medlem i kyrkan som är känd för kristligt leverne,
- 2) ha avlagt en sådan teologisk examen vid ett universitet som biskopsmötet godkänt som behörighetsvillkor för prästämbetet,

3) även i övrigt vara lämplig för prästämbetet.

Till prästämbetet kan den viga som

- 1) har kallats att sköta en prästtjänst,
- 2) är tjänsteinnehavare vid kyrkostyrelsen eller domkapitlet,
- 3) har kallats att tjänstgöra i en av kyrkans missionsorganisationer eller, under de förutsättningar som anges i 8 kap. 30 §, i någon annan kristen sammanslutning, eller
- 4) är lärare i teologiska vetenskaper vid ett universitet eller en annan högskola eller är religionslärare vid en läroinrättning och förbinder sig att sköta också uppgifter som hör till en prästtjänst i församlingen enligt vad hans eller hennes huvudsyssla medger och enligt domkapitlets prövning.

Den som anhåller om prästvigning ska på det sätt som domkapitlet bestämmer för biskopen och de övriga medlemmarna av domkapitlet visa att han eller hon har förmåga att vara präst.

4 §
Prästlöfte och prästbrev

Den som vigs till prästämbetet ska vid prästvigningen ge följande löfte:

Jag N.N. lovar inför Gud den allsmäktige och allvetande, att jag vid utövandet av prästämbetet, som jag nu står redo att motta, vill hålla mig till Guds heliga ord och den evangelisk-lutherska kyrkans därpå grundade bekännelse. Jag ska inte offentligt förkunna eller utsprida eller hemligt främja eller

hylla läror som strider däremot. Jag vill även rätt förkunna Guds ord och förvalta de heliga sakramenten enligt Kristi instiftelse. Jag vill efterleva kyrkans lag och ordning samt villigt tjäna församlingen och ordets åhörare. Allt detta vill jag efterkomma, så att jag kan svara därför inför Gud och människor. Härtill förhjulpe mig Gud.

Den som vigts till prästämbetet får som bevis på att han eller hon har kallats och vigts till prästämbetet ett prästbrev som undertecknats av den som förrättat vigningen.

5 §

Rätt för en präst i en annan kyrka eller i ett annat religionssamfund att utöva prästämbetet

Biskopen och domkapitlet beslutar om huruvida en präst i en annan evangelisk-luthersk kyrka eller i ett annat kristet religionssamfund ska få rätt att utöva prästämbetet i evangelisk-lutherska kyrkan i Finland. Sökanden ska uppfylla förutsättningarna för ordination och avge prästlöftet. Sökanden ska vigas till prästämbetet om han eller hon inte tidigare har vigts till prästämbetet i en evangelisk-luthersk kyrka eller i en sådan kyrka som har nattvardsgemenskap med evangelisk-lutherska kyrkan i Finland.

Om kyrkomötet har godkänt ett avtal med en annan kristen kyrka eller ett annat kristet religionssamfund om ömsesidigt godkännande av prästämbetet krävs inget prästlöfte.

6 §

Prästtjänster för kristna som inte hör till en evangelisk-luthersk kyrka

Om en präst ombeds att utföra en prästtjänst för en kristen som inte hör till en evangelisk-luthersk kyrka får prästen inte vägra, om det inte står i strid med lag, kyrkoordningen eller kyrkans bekännelse att utföra tjänsten i fråga. Förrättningen ska utföras enligt kyrkohandboken.

7 §

Bestämning av en prästs stiftstillhörighet

En präst hör till det stift där han eller hon har vigts till prästämbetet eller till vilket han eller hon med samtycke av domkapitlet har övergått. Om en präst utnämns till en prästtjänst i ett annat stift övergår han eller hon till detta stift. En präst som avgått från en prästtjänst eller från en annan tjänst i en församling, en kyrklig samfällighet, domkapitlet eller kyrkostyrelsen hör till det stift till vilket han eller hon hörde vid sin avgång eller till vilket han eller hon med samtycke av domkapitlet har övergått.

En präst som är anställd hos en kyrklig samfällighet kan höra till det stift till vilket språkminoriteten bland de närvarande medlemmarna av församlingarna hör.

Fältsbiskopen hör till ärkestiftet och de övriga militärprästerna till det stift inom vars område hans eller hennes egentliga tjänsteställe finns.

8 §

Bestämning av en prästs prosteritillhörighet

En präst som är anställd hos en församling hör till samma prosteri som församlingen. En präst som är anställd hos en kyrklig samfällighet hör till samma prosteri som den kyrkliga samfälligheten. Om det finns flera prosterier med samma språk inom den kyrkliga samfällighetens område, bestämmer domkapitlet till vilket prosteri prästen i den kyrkliga samfälligheten ska höra.

En präst som är anställd hos en kyrklig samfällighet och som på språkliga grunder hör till ett annat stift hör till det behöriga prosteriet i detta stift.

Om en präst inte är anställd hos en församling eller en kyrklig samfällighet hör han eller hon till samma prosteri som den församling som han eller hon är medlem av. En sådan präst i stiftet som inte är bosatt inom stiftets område hör till domprosteriet.

8 kap.

Personal

Allmänna bestämmelser om tjänster

1 §

Tjänster i en församling och en kyrklig samfällighet

I en församling ska finnas en kyrkoherdetjänst, en kantorstjänst och en diakonitjänst. I en församling kan finnas en lektorstjänst och andra tjänster enligt behov. En kantorstjänst och en diakonitjänst kan på de grunder som anges i 8 kap. 53 § i kyrkolagen med samtycke av domkapitlet inrättas eller ombildas till en deltidstjänst eller inte tillsättas för en viss tid som domkapitlet bestämmer eller tillsättas på deltid för viss tid.

Kyrkofullmäktige beslutar om tjänsterna i en församling. Prästtjänster i en församling kan förutom kyrkoherdetjänsten vara kaplanstjänster och församlingspastorstjänster.

I en kyrklig samfällighet beslutar gemensamma kyrkofullmäktige om tjänsterna i församlingarna och den kyrkliga samfälligheten, om inte något annat föreskrivs eller anges i grundstadgan. I en kyrklig samfällighet kan det finnas församlingspastorstjänster för uppgifter inom den kyrkliga samfälligheten.

Domkapitlet kan besluta om att en gemensam kyrkoherdetjänst för två eller fler församlingar i dess stift ska inrättas eller dras in. Församlingar som hör till samma stift kan besluta om andra gemensamma tjänster.

2 §

Tjänster vid domkapitlet och kyrkostyrelsen

Stiftsfullmäktige beslutar om inrättande och indragning av tjänster i domkapitlet och kyrkostyrelsen om inrättande och indragning av tjänster i kyrkostyrelsen, om inte något annat föreskrivs.

Tjänsteförhållande för viss tid vid kyrkostyrelsen enligt 8 kap. 10 § 4 mom. i kyrkolagen är

- 1) ett tjänsteförhållande som forskare vid kyrkans forskningscentral,
- 2) ett tjänsteförhållande för emigrantpräster eller turistpräster som tjänstgör utomlands.

Verksamhetsperioden för en forskare vid kyrkans forskningscentral är högst fem år. En person kan utses till tjänsteförhållandet för sammanlagt högst 10 år. Av särskilda orsaker kan verksamhetsperioden förlängas med högst ett år.

Verksamhetsperioden för en emigrantpräster eller turistpräster som tjänstgör utomlands är högst fyra år. En person kan utses till tjänsteförhållandet för sammanlagt högst 12 år.

3 §

Krav på språkkunskaper för kyrkoherdar

I en enspråkig församling krävs av kyrkoherden utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i församlingens språk samt nöjaktig förmåga att förstå det andra språket. I en tvåspråkig församling krävs av kyrkoherden utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i församlingens majoritetsspråk samt goda muntliga och skriftliga kunskaper i det andra språket.

Domkapitlet i Uleåborgs stift bestämmer kraven på språkkunskaper för en kyrkoherde i en tvåspråkig församling som helt eller delvis hör till samernas hembygdsområde. Domkapitlet i Borgå stift bestämmer kraven på språkkunskaper för en kyrkoherde i en församling i landskapet Åland.

Domkapitlet bestämmer kraven på språkkunskaper för en kyrkoherde i andra än finskspråkiga, svenskspråkiga eller tvåspråkiga församlingar.

4 §

Krav på språkkunskaper för den övriga personalen

Av den övriga personalen för vilken högskoleexamen anges som behörighetsvillkor krävs

1) vid en enspråkig myndighet utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i myndighetens språk samt nöjaktig förmåga att förstå det andra språket,

2) vid en tvåspråkig myndighet utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i majoritetsspråket inom myndighetens ämbetsdistrikt samt nöjaktiga muntliga och skriftliga kunskaper i det andra språket,

Från behörighetsvillkoren i 1 mom. kan en avvikelse göras genom en instruktion eller språkstadga, om

1) arbetsuppgifterna kräver det,

2) fördelningen inom myndigheten av arbetsuppgifter som förutsätter att olika språk används tillåter det, eller

3) det finns andra särskilda skäl för att avvika från villkoren.

Bestämmelser om den språkkunskap som krävs för andra tjänster eller anställningsförhållanden än de som avses i 1 mom. finns i en instruktion eller språkstadga.

5 §

Språkstadga

Språkstadgan antas i samma ordning som instruktionen. I en tvåspråkig församling och kyrklig samsällighet ska det finnas en språkstadga med bestämmelser om de behörighetsvillkor som gäller språkkunskaperna och som avses i 4 §.

6 §

Hur kunskaper i finska och svenska ska visas

Kunskaper i finska och svenska ska visas på det sätt som anges i statsrådets förordning om bedömning av kunskaper i finska och svenska inom statsförvaltningen (481/2003).

7 §

Kunskaper i samiska

Kunskaper i samiska ses som en särskild merit när en tjänst eller något annat anställningsförhållande tillsätts i en församling som helt eller delvis hör till samernas hembygdsområde.

8 §

Instruktioner för tjänster vid domkapitlet och kyrkostyrelsen

Vid behov bestäms behörighetsvillkoren för tjänster vid domkapitlet och kyrkostyrelsen samt tjänsteinnehavarnas uppgifter i instruktioner.

9 §

Beviljande av tjänstledighet, semester och ledighet

Om inte något annat föreskrivs genom reglementet eller instruktioner

- 1) beviljar kyrkorådet eller församlingsrådet tjänstledighet och semester för en innehavare av någon annan tjänst i församlingen än en prästtjänst,
- 2) beviljar gemensamma kyrkorådet tjänstledighet, semester och ledighet för alla tjänsteinnehavare i en kyrklig samfällighet,
- 3) beviljar kyrkoherden semester och ledighet samt tjänstledighet som varar högst två månader för en innehavare av en prästtjänst i församlingen,
- 4) beviljar domkapitlet
 - a) semester, tjänstledighet och ledighet för kyrkoherden,
 - b) tjänstledighet som varar längre än två månader för en innehavare av någon annan prästtjänst i församlingen,
 - c) tjänstledighet och semester för en tjänsteinnehavare i domkapitlet,
- 5) beviljar kyrkostyrelsen tjänstledighet och semester för en tjänsteinnehavare vid kyrkostyrelsen.

10 §

Utlåtanden och meddelanden om tjänstledighet och semester för präster

Om en innehavare av en prästtjänst i en församling anhåller om tjänstledighet som varar längre än två månader på andra grunder än sjukdom eller familjeledighet, ska han eller hon till sin ansökan foga ett utlåtande av kyrkorådet eller församlingsrådet.

Ett meddelande om kyrkoherdens beslut om tjänstledighet och semester för en innehavare av en prästtjänst ska lämnas till kyrkorådet eller församlingsrådet samt till kontraktsprosten och domkapitlet.

Domkapitlet ska informeras om tjänstledighet som ska antecknas i matrikeln för en innehavare av en prästtjänst i en kyrklig samfällighet.

Särskilda bestämmelser om prästtjänster

11 §

Särskilda behörighetsvillkor för kyrkoherdetjänster och kaplanstjänster

Den som är präst och har avlagt pastoralexamen är behörig för en kaplanstjänst. För en kyrkoherdetjänst krävs pastoralexamen och examen i ledning av församlingsarbete. För en kyrkoherdetjänst i en domkyrkoförsamling krävs högre pastoralexamen och examen i ledning av församlingsarbete.

12 §

Avläggande av pastoralexamen och examen i ledning av församlingsarbete

Ett villkor för att få avlägga pastoralexamen är att prästen under minst två år har skött en prästtjänst, varit lärare i teologiska vetenskaper vid ett universitet eller religionslärare vid en läroinrättning eller av domkapitlet berättigats att tjänstgöra som präst i en kristen förening, sammanslutning eller stiftelse samt uppträtt på ett oklanderligt sätt.

Domkapitlet utfärdar ett intyg över avlagd pastoralexamen, högre pastoralexamen och examen i ledning av församlingsarbete.

13 §

Kyrkoherdens uppgifter

Kyrkoherden har i uppgift att leda församlingsverksamheten enligt 3 kap. Kyrkoherden

- 1) svarar för att gudstjänsten, de heliga sakramenten, de kyrkliga förrättningarna och förkunnelsen sköts på rätt sätt samt för den enskilda själavården,
- 2) har tillsyn över att församlingens övriga verksamhet, såsom kristen fostran och undervisning, diakoni samt evangelisations- och missionsarbete, bedrivs i enlighet med kyrkans bekännelse och uppgift,
- 3) är högsta chef för tjänsteinnehavarna och arbetstagarna vid församlingens gudstjänster, de kyrkliga förrättningarna och det andliga arbetet i övrigt,
- 4) svarar för kyrkoherdeämbetets verksamhet och församlingens arkiv,
- 5) har tillsyn över att kyrkorådets och församlingsrådets beslut är lagliga och följs i församlingens förvaltning och ekonomi,
- 6) sköter föredragningen i kyrkorådet, församlingsrådet eller andra organ av de ärenden som gäller kyrkoherdens ansvarsområde, om inte han eller hon har bestämt att någon annan tjänsteinnehavare ska sköta föredragningen.

14 §

Chef som är underställd kyrkoherden

Kyrkofullmäktige eller församlingsrådet kan besluta att en tjänsteinnehavare eller arbetstagare som är underställd kyrkoherden är chef för andra tjänsteinnehavare eller arbetstagare som är underställda kyrkoherden och som nämns i beslutet.

15 §

Tillsättande av församlingspastorstjänster

Innan domkapitlet tillsätter en församlingspastorstjänst tills vidare ska församlingen ges möjlighet att ge ett utlåtande om de särskilda behoven i tjänsten. Ett utlåtande om dem som anmält sig för tjänsten ska begäras innan ett tjänsteförordnande utfärdas.

Kyrkoherdeval och kaplansval

16 §

Ledigförklarande av en kyrkoherde- eller kaplanstjänst

När en kyrkoherdetjänst eller kaplanstjänst har blivit ledig ska domkapitlet lediganslå tjänsten. Ansökningstiden ska vara minst 14 dagar från det att annonsen publicerats.

Domkapitlet kan för högst ett år i sänder besluta att en kyrkoherde- eller kaplanstjänst inte ledigförklaras om

- 1) ett projekt som gäller en ändring av församlingsindelningen har inletts,
- 2) domkapitlet anser att en omorganisering av församlingen kan leda till att tjänsten blir överflödigt,
- 3) det finns andra särskilda skäl.

17 §

Granskning av de sökandes behörighet

När ansökningstiden har löpt ut granskar domkapitlet de sökandes behörighet för tjänsten.

Behörig för en kyrkoherde- eller kaplanstjänst är inte en sökande som

- 1) inte uppfyller de behörighetsvillkor som anges i 11 §,
- 2) har avstängts från utövandet av prästämbetet,
- 3) söker en kyrkoherdetjänst som tillsätts genom direkt val, förutom i de fall som avses i 20 § 2 och 3 mom.,
- 4) uppenbart saknar de förutsättningar som krävs för att sköta tjänsten.

18 §

Domkapitlets valförslag och utlåtande

Domkapitlet ska göra upp ett valförslag för direkt kyrkoherdeval. Innan valförslaget görs upp kan domkapitlet av kyrkorådet eller församlingsrådet begära ett utlåtande om de sökande som är behöriga för tjänsten. I valförslaget ska domkapitlet placera tre av de sökande som uppfyller behörighetsvillkoren i förslagsrum i den ordning som de anses ha den skicklighet och förmåga som behövs för tjänsten, med beaktande av de särskilda behoven i tjänsten.

När en kyrkoherde väljs genom direkt val får en sökande återta sin ansökan innan valförslaget gjorts upp. Domkapitlet kan av särskilda skäl godkänna att ansökan återtas senare.

Vid indirekt kyrkoherdeval och kaplansval ska domkapitlet ge ett utlåtande om de sökande till församlingen. I utlåtandet konstateras de sökandes behörighet och bedöms deras skicklighet och förmåga för den lediganslagna tjänsten med beaktande av tjänstens särskilda behov.

19 §

Att ledigförklara tjänsten på nytt och avbryta ansökningsförfarandet

Domkapitlet kan av grundad anledning besluta att förlänga ansökningstiden, att inleda ett nytt ansökningsförfarande eller att inte tillsätta tjänsten.

Domkapitlet kan på begäran av kyrkofullmäktige, församlingsrådet eller direktionen för delområdet på nytt förklara en kyrkoherde- eller kaplanstjänst ledig, om tjänsten har sökts av endast en behörig sökande eller om det ligger i församlingens intresse.

Om nya sökande som uppfyller behörighetsvillkoren för kyrkoherde- eller kaplanstjänsten inte anmäler sig under den nya ansökningstiden, ska domkapitlet på begäran av kyrkofullmäktige, församlingsrådet eller direktionen för delområdet utfärda tjänsteförordnande för den behöriga sökanden. I annat fall kan domkapitlet av grundad anledning besluta att tjänsten inte ska tillsättas.

Efter beslut om att tjänsten inte ska tillsättas ska tjänsten förklaras ledig inom ett år från det att ansökningstiden löpt ut.

20 §

Utfärdande av tjänsteförordnande efter direkt val

När ett direkt kyrkoherdeval fått laga kraft ska domkapitlet utfärda tjänsteförordnande för kyrkoherdetjänsten för den som har fått flest röster i valet.

Den valkandidat som enligt valresultatet ska få tjänsteförordnande för kyrkoherdetjänsten har rätt att söka en annan kyrkoherde- eller kaplanstjänst, om tjänsteförordnandet inte har utfärdats inom tre månader efter att valet förrättades. Om prästen får tjänsteförordnande för flera tjänster ska han eller hon utan dröjsmål meddela domkapitlet vilken tjänst han eller hon tar emot.

Övriga valkandidater har rätt att söka andra kyrkoherde- eller kaplanstjänster efter att valet har förrättats. De kvarstår dock på förslag till den tjänst de först sökt tills ärendet är slutligt avgjort. Om sökanden får tjänsteförordnande till flera tjänster ska bestämmelserna i 2 mom. tillämpas.

21 §

Val av kyrkoherde eller kaplan genom indirekt val

Vid indirekt kyrkoherdeval och vid kaplansval ska domkapitlet sända de sökandes ansökningar och sitt utlåtande om de sökande till församlingen. Domkapitlet ska utse en person med uppgift att bereda det indirekta kyrkoherdevalet i församlingen.

Kyrkofullmäktige eller församlingsrådet utser till tjänsten någon av de sökande som domkapitlet konstaterat vara behöriga för tjänsten. I instruktionen för direktionen för ett delområde i församlingen kan bestämmas att den präst som leder delområdets verksamhet ska väljas av delområdets direktion.

Om ingen vid ett indirekt kyrkoherdeval får mer än hälften av de avgivna rösterna förrättas vid samma sammanträde ett nytt val mellan de två kandidater som fått flest röster. Den som får flest röster i detta val blir vald.

Om antalet röster vid ett kaplansval eller i den avgörande omröstningen vid ett indirekt kyrkoherdeval är lika ska domkapitlet utfärda tjänsteförordnade för någon av de sökande som fått flest röster med beaktande av 18 § 3 mom.

22 §

Utfärdande av tjänsteförordnande efter indirekt val

När kyrkofullmäktige, församlingsrådet eller direktionen för ett delområde i församlingen har förrättat ett indirekt kyrkoherdeval eller ett kaplansval ska de till domkapitlet sända ansökningshandlingarna för tjänsten som kyrkoherde eller kaplan och ett utdrag ur protokollet. Till protokollsutdraget ska fogas ett meddelande om när beslutet samt en besväransvisning har delgivits de sökande.

Om den som utsetts till en tjänst får förordnande för flera tjänster ska han eller hon utan dröjsmål meddela domkapitlet vilken tjänst han eller hon tar emot. Om han eller hon återtar sin ansökan ska tjänsten på nytt förklaras ledig om inte kyrkofullmäktige, församlingsrådet eller direktionen för ett delområde i församlingen handlar i enlighet med 8 kap. 12 § 3 mom. 5 punkten i kyrkolagen.

Efter att det beslut som fattats av kyrkofullmäktige, församlingsrådet eller direktionen för ett delområde i församlingen fått laga kraft ska domkapitlet utfärda tjänsteförordnande för den som utsetts till tjänsten.

23 §

Att inte tillsätta en kyrkoherdetjänst i särskilda fall

Domkapitlet kan på församlingens begäran för viss tid ge Tyska evangelisk-lutherska församlingen i Finland (Die Deutsche Evangelisch-Lutherische Gemeinde in Finnland) och Rikssvenska Olaus Petri-församlingen tillstånd att utan att tillsätta en kyrkoherdetjänst skaffa prästtjänster av en person som är prästvigd och som domkapitlet anser vara lämplig för uppgiften. Domkapitlet utfärdar ett tjänsteförordnande för personen i fråga. Av särskilda skäl kan tillståndet återtas innan tiden löpt ut.

En präst som sköter kyrkoherdens prästuppgifter har skyldighet att närvara och rätt att yttra sig vid kyrkofullmäktiges och kyrkorådets sammanträden. Han eller hon har även närvaro- och yttranderätt vid sammanträden inom kyrkorådets sektioner och direktioner.

För den tid som tillståndet enligt 1 mom. är i kraft förordnar domkapitlet en tjänsteinnehavare i församlingen att fatta de beslut om kyrkobokföring som hör till kyrkoherden. Domkapitlet sköter de uppgifter som enligt 9 § 3 punkten hör till kyrkoherden.

Särskilda bestämmelser om andra tjänster

24 §

Kantorstjänst i en församling

Kantorn svarar för församlingens musikverksamhet.

En kantorstjänst kan inrättas så att den förutsätter en av kyrkostyrelsen angiven examen. I en domkyrkoförsamling ska det finnas en tjänst som förutsätter den av kyrkostyrelsen angivna högsta examensnivån.

Kyrkostyrelsen kan bevilja behörighet för en kantorstjänst till den som har den kunskap och skicklighet som motsvarar den examen som krävs för tjänsten.

25 §

Lektorstjänst i en församling eller en kyrklig samfällighet

Lektorns uppgift är att i församlingen sköta kristen fostran, undervisning och själavård samt att delta i annat församlingsarbete.

Kyrkorådet eller församlingsrådet tillsätter en lektorstjänst och ber domkapitlet utfärda ett tjänsteförordnande för den som utsetts till tjänsten.

En lektor kan avlägga pastoralexamen. På förutsättningarna för att avlägga examen tillämpas 12 §.

26 §

Rätt att verka som lektor

Domkapitlet kan på ansökan ge en person rätt att verka som lektor, om personen vid ett universitet har avlagt en teologisk examen som biskopsmötet har godkänt som behörighetskrav för en lektorstjänst.

Domkapitlet ska pröva personens lämplighet för församlingstjänst med iakttagande i tillämpliga delar av bestämmelserna om vigning till prästämbetet.

Med lektor avses en person som med stöd av domkapitlets tjänsteförordnande innehar en lektorstjänst i en församling eller kyrklig samfällighet eller som domkapitlet gett rätt att tjänstgöra som lektor i en sådan sammanslutning som avses i 30 §.

27 §

Bestämning av en lektors stifts- och prosteritillhörighet

En lektor hör till det stift i vilket domkapitlet utfärdat tjänsteförordnandet eller beviljat lektorn rätt att tjänstgöra i en kristen förening eller en annan kristen sammanslutning. På bestämningen av en lektors prosteritillhörighet tillämpas bestämmelserna om präster i 7 kap. 8 §.

28 §

Inrättande av en gemensam tjänst i församlingar

Initiativ till att inrätta en gemensam tjänst kan tas av kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkofullmäktige, församlingsrådet eller domkapitlet.

Grunderna för kostnadsfördelningen fastställs när beslut fattas om att tjänsten ska inrättas.

29 §

Beslut om gemensamma tjänster

Indirekt val av gemensam kyrkoherde förrättas vid ett gemensamt sammanträde för församlingarnas kyrkofullmäktige och församlingsråd. På valet tillämpas 21 och 22 §.

Församlingarnas kyrkoråd eller församlingsråd ska vid ett gemensamt sammanträde besluta om frågor som gäller tillsättande av en gemensam tjänst och själva tjänsten, om inte något annat särskilt föreskrivs. Om församlingarnas kyrkoherdetjänst inte är gemensam är kyrkoherden i den församling som har det största antalet närvarande medlemmar ordförande.

30 §

Rätt att verka som präst eller lektor i andra sammanslutningar

Domkapitlet kan på ansökan bevilja en präst rätt att verka som präst eller en lektor rätt att verka som lektor i en kristen förening, sammanslutning eller stiftelse.

9 kap.

Val*Församlingsval*

1 §

Tidpunkten för församlingsval

Församlingsval inleds under valåret den tredje söndagen i november efter gudstjänsten, dock senast klockan 11, och avslutas samma dag klockan 20. Vid församlingsval får förhandsröstning ske på det sätt som föreskrivs nedan.

Om en ändring av församlingsindelningen från ingången av det år som följer på valåret har inletts vid utgången av augusti månad under valåret, kan domkapitlet bestämma att val ska förrättas först efter det att beslut har fattats om församlingsindelningen.

Domkapitlet beslutar om tidpunkten för undantagsval i en församling.

2 §

Valnämnd och centralvalnämnd

Val ska förrättas av församlingens valnämnd som ska tillsättas senast i maj månad under valåret. Kyrkofullmäktige eller församlingsrådet utser ordföranden för valnämnden. Valnämnden utser en vice ordförande vid sitt första sammanträde.

Om en församling är indelad i röstningsområden ska till valnämnden utses så många medlemmar att valnämnden kan delas upp i beslutföra sektioner i enlighet med 9 kap. 19 § 2 mom. i kyrkolagen. En sektion ska sköta det praktiska genomförandet av röstningen i röstningsområdet. Sektionen utser en ordförande och en vice ordförande inom sig. För sektioner gäller i övrigt vad som föreskrivs om valnämnden.

Den centralvalnämnd som gemensamma kyrkorådet tillsätter ska

- 1) godkänna en åtgärdsplan och tidtabell för församlingsvalet,
- 2) upprätta en förteckning över röstberättigade,
- 3) se till att kungörelser och meddelanden som gäller valet utarbetas och tillkännages,
- 4) i övrigt bistå församlingarnas valnämnder så att val kan förrättas på ett enhetligt sätt.

3 §

Centralvalnämndens gemensamma kungörelse

Om kungörelser eller meddelanden om ett val ska publiceras i en tidning kan centralvalnämnden även publicera dem som gemensamma kungörelser, om inte något annat följer av 2 kap. 7 § i kyrkolagen.

4 §

Upprättande av en förteckning över röstberättigade

Valnämnden eller centralvalnämnden ska upprätta en förteckning över röstberättigade.

Förteckningen ska vara upprättad

- 1) för församlingsval före den 1 september,
- 2) för församlingsval som ska förrättas på nytt på grund av besvär och för undantagsval i församlingen senast 55 dagar före valdagen.

5 §

Justering av förteckningen över röstberättigade

Förteckningen över röstberättigade vid församlingsval ska justeras senast den 1 september och vid val som förrättas på nytt eller vid undantagsval i församlingen senast den andra dagen efter att förteckningen ska vara upprättad. Förteckningen ska justeras av minst två medlemmar som valnämnden utser inom sig.

De som justerar förteckningen ska

- 1) i förteckningen införa de röstberättigade församlingsmedlemmar som felaktigt inte har antecknats i den,
- 2) stryka namnen på avlidna och på dem som felaktigt har antecknats som röstberättigade genom att dra ett streck över namnen utan att helt täcka den underliggande texten, samt anteckna orsaken till åtgärden,
- 3) rätta övriga fel som de konstaterar i förteckningen.

Till sist ska de som justerar förteckningen över röstberättigade anteckna det justerade antalet röstberättigade i förteckningen samt datera den och bestyrka den med sina underskrifter. Efter att förteckningen har bestyrkts får inga andra ändringar göras i den än de som föranleds av självrättelse enligt 9 kap. 22 § i kyrkolagen eller av beslut om omprövningsbegäran och besvär.

6 §

Framläggande av förteckningen över röstberättigade

Förteckningen över röstberättigade ska hållas framlagd för granskning under tillsyn i minst fyra timmar under två på varandra följande vardagar som följer på justeringen av förteckningen, dock inte på en lördag. Under den ena dagen ska förteckningen hållas framlagd klockan 15–19.

I kungörelsen om framläggande ska nämnas

- 1) när och var förteckningen finns framlagd,
- 2) hur yrkande på rättelse av förteckningen görs,
- 3) när valnämnden sammanträder för att behandla omprövningsbegäranden.

Kungörelsen ska anslås på församlingens anslagstavla senast tio dagar innan förteckningen läggs fram och finnas på anslagstavlan till utgången av den tid förteckningen finns framlagd. Dessutom ska kungörelsen publiceras i en tidning senast fem dagar innan förteckningen läggs fram.

7 §

Laga kraft för förteckningen över röstberättigade

Valnämnden ska vid församlingsval behandla omprövningsbegäranden som gäller förteckningen över röstberättigade vid ett sammanträde som hålls den 1 oktober och vid val som förrättas på nytt och undantagsval i en församling vid ett sammanträde som hålls två veckor efter utgången av den tid förteckningen finns framlagd.

Förteckningen över röstberättigade vinner laga kraft på det sätt som anges i 9 kap. 23 § i kyrkolagen. Valnämnden ska i förteckningen anteckna att den har vunnit laga kraft.

8 §

Meddelandekort

När en församling är indelad i röstningsområden ska församlingen för var och en som antecknats i förteckningen över röstberättigade göra upp ett meddelandekort som innehåller

- 1) uppgifter om den röstberättigades namn och röstningsområde samt röstningsställe på valdagen och adressen till det,
- 2) den röstberättigades stadigvarande adress enligt medlemsdatasystemet på den dag som anges i 4 §,
- 3) uppgift om vid vilka val mottagaren av meddelandekortet har rösträtt,
- 4) uppgift om valdagen och tidpunkten för förhandsröstningen,
- 5) kontaktinformation för den valnämnd som antecknats som kortets avsändare,
- 6) uppgifter om det medlemsdatasystem som uppgifterna på kortet grundar sig på,
- 7) anvisningar om hur kortet ska användas och om förfarandet vid röstningen.

Meddelandekortet ska göras upp så att det kan användas som följbrev vid annan förhandsröstning än hemmaröstning.

Valnämnden ska se till att meddelandekorten senast den 30:e dagen före valdagen skickas till de röstberättigade vilkas adress är känd.

9 §

Kungörelse om kandidatuppställningen i församlingsval

Valnämnden ska under valåret vid ett sammanträde som hålls senast den 1 augusti göra upp en kungörelse med information om antalet medlemmar som ska väljas in i kyrkofullmäktige eller gemensamma kyrkofullmäktige och församlingsrådet, förutsättningarna för valbarhet samt när och var valmansföreningarnas stiftelseurkunder ska lämnas in.

Kungörelsen ska publiceras i det allmänna datanätet och vid behov anslås på församlingens anslags-tavla före den 10 augusti och hållas anslagen till den 15 september klockan 16. Dessutom ska kungörelsen publiceras i en tidning före den 10 augusti.

10 §

Bildande av valmansförening

Rätt att ställa upp kandidater i församlingsval har en valmansförening som har bildats av minst tio röstberättigade församlingsmedlemmar. En röstberättigad kan vara stiftande medlem i endast en valmansförening som bildats för val av medlemmar av kyrkofullmäktige eller gemensamma kyrkofullmäktige och i endast en valmansförening för val av medlemmar av församlingsrådet. Om en person vid samma val är medlem i två eller flera valmansföreningar ska valnämnden stryka honom eller henne från alla stiftelseurkunder.

I samtliga församlingar i en kyrklig samfällighet bildas en valmansförening och görs en stiftelseurkund upp separat för val av gemensamma kyrkofullmäktige och för val av församlingsråd.

11 §

Antalet kandidater och kandidatlistans beteckning

En valmansförening får i sin kandidatlista ställa upp högst dubbelt så många kandidater som det antal medlemmar som ska väljas till kyrkofullmäktige eller församlingsrådet. Till gemensamma kyrkofullmäktige får dock tre gånger så många kandidater ställas upp som det antal medlemmar som väljs från församlingen. Om det från församlingen utses endast en medlem till gemensamma kyrkofullmäktige får valmansföreningen nominera högst sex kandidater. En och samma person kan ställas upp som kandidat för endast en valmansförening vid val av medlemmar av ett och samma organ.

En valmansförening har rätt att föreslå att det i sammanställningen av kandidatlistorna tas in en beteckning för kandidatlistan som ska innehålla ordet ”kandidatlista”. Beteckningen får inte vara olämplig eller missvisande. Olika valmansföreningar får inte använda samma beteckning.

12 §

Stiftelseurkund för valmansförening

En valmansförening bildas genom en daterad och undertecknad stiftelseurkund som ska innehålla

- 1) ett omnämnande av vilket val det är fråga om,
- 2) underskrifter av valmansföreningens medlemmar som ska förtydligas genom att under dem ange undertecknarens namn samt titel, yrke eller syssla och adress,
- 3) en kandidatlista, i vilken nämns kandidaternas namn samt med högst två uttryck för varje kandidat titel, yrke eller syssla, i den ordning som kandidaterna anges i sammanställningen av kandidatlistorna. En separat begäran kan framföras om att det i sammanställningen av kandidatlistorna utöver kandidatens förnamn eller i stället för detta antecknas ett allmänt känt tilltalsnamn eller förnamnet i förkortad form och att det närmare ska anges var kandidaten är bosatt,
- 4) namnet och kontaktuppgifterna för ett ombud och dennas ersättare som valmansföreningen har utsett bland medlemmarna. Dessa får inte vara medlemmar av valnämnden eller kandidater för föreningen.

Till stiftelseurkunden ska fogas

- 1) ett av varje kandidat undertecknat samtycke till att ställa upp som kandidat och en försäkran om att han eller hon inte har samtyckt till att ställa upp som kandidat för någon annan valmansförening vid val av samma organ,
- 2) ombudets skriftliga försäkran att kandidaterna är valbara till församlingens förtroendeuppdrag och att valmansföreningens medlemmar är röstberättigade medlemmar i församlingen.

13 §

Inlämnande av stiftelseurkund till församlingen

Valmansföreningens stiftelseurkund med bilagor ska lämnas in till kyrkoherdeämbetet, och om ett sådant inte finns, till en annan plats som valnämnden beslutar, senast den 15 september före klockan 16. Före det ska den angivna lokalen hållas öppen under minst fyra timmar.

14 §

Behandling av stiftelseurkunder samt anmärkningar

Valnämnden ska göra en granskning av stiftelseurkunderna och de kandidatlistor som ingår i dem vid ett sammanträde som ska hållas senast den 16 september. En stiftelseurkund som har lämnats in

efter att tidsfristen löpt ut ska lämnas utan prövning. Ett meddelande om att urkunden lämnats obeaktad ska lämnas till valmansföreningens ombud, eller om något ombud inte har utsetts, till någon av dem som har undertecknat stiftelseurkunden.

Valnämnden ska ge valmansföreningen möjlighet att lämna en förklaring eller göra en rättelse om

- 1) den uppställda kandidaten inte är valbar eller om personen har ställts upp som kandidat för fler än en valmansförening för val av medlemmar i samma organ,
- 2) beteckningen för kandidatlistan strider mot 11 § 2 mom. eller om samma beteckning har föreslagits som beteckning för fler än en valmansförening,
- 3) kandidatlistan på annat sätt är felaktig eller bristfällig,
- 4) valmansföreningen inte har bildats på lagligt sätt.

Valmansföreningens ombud eller, om något ombud inte har utsetts, någon av dem som har undertecknat stiftelseurkunden ska bevisligen underrättas om att en förklaring eller rättelse har begärts. Samtidigt ska felet, bristen eller den tilläggsutredning som behövs anges samt den frist inom vilken rättelsen eller kompletteringen får lämnas in. Valnämnden ska även underrätta kandidaten om en sådan anmärkning som avses i 2 mom. 1 punkten.

Stiftelseurkunder som inte gett upphov till anmärkningar eller till en begäran om tilläggsutredningar ska godkännas.

15 §

Åtgärder till följd av anmärkningar

Valmansföreningens ombud eller, om något ombud inte har utsetts, någon av dem som har undertecknat stiftelseurkunden har rätt att senast den 1 oktober före klockan 16 göra en rättelse och komplettera stiftelseurkunden. Inom samma tid har han eller hon rätt att göra justeringar som gäller en kandidats namn, titel, yrke eller syssla, adress eller närmare uppgifter om bostadsort.

Om en anmärkning har gjorts för att en person har samtyckt till att ställas upp som kandidat för fler än en valmansförening i valet av medlemmar i samma organ, ska valmansföreningen ges tillfälle att inom den tid som anges i 1 mom. stryka en sådan kandidat. Kandidaten får inte ersättas med en annan.

Om samma beteckning har föreslagits för fler än en valmansförening ska valmansföreningen ges möjlighet att inom den tid som anges i 1 mom. avstå från beteckningen och föreslå en ny.

Om en sådan rättelse som avses i 2 eller 3 mom. inte görs, ska valnämnden stryka kandidatens namn eller beteckningen för kandidatlistan från alla kandidatlistor som gäller valet av organet i fråga.

16 §

Godkännande av stiftelseurkunder och uppgörande av en sammanställning av kandidatlistor

Vid ett sammanträde som ska hållas efter klockan 16 den 1 oktober under valåret ska valnämnden

1) ta till slutlig behandling och avgörande de stiftelseurkunder för en valmansförening för vilka komplettering eller rättelse har begärts,

2) i kandidatlistorna göra de ändringar som följer av åtgärderna enligt 15 § och av att en kandidat har avlidit,

3) göra en sammanställning av kandidatlistorna genom att lotta ordningen för kandidatlistorna, genom att numrera alla listor med romerska siffror från vänster till höger och genom att i sammanställningen anteckna de godkända beteckningarna, och

4) numrera kandidaterna i löpande ordning med början från nummer 2 så att kandidaterna på den kandidatlista som genom lottning placerats först i sammanställningen av kandidatlistorna först ges sina nummer i den ordning som valmansföreningen angett, varefter kandidaterna på den kandidatlista som genom lottning placerats som andra i sammanställningen ges sina nummer och så vidare.

Stiftelseurkunden för en valmansförening ska förkastas om den inte kan godkännas efter komplettering eller rättelse. Om felet avser endast en viss kandidat ska endast namnet på denna strykas från kandidatlistan. På samma sätt ska en beteckning som inte godkänts för en kandidatlista strykas.

I varje församling i en kyrklig samfällighet ska kandidaterna på listorna för val av medlemmar av gemensamma kyrkofullmäktige numreras på det sätt som föreskrivs i 1 mom. 4 punkten och kandidaterna på listorna för val av medlemmar av församlingsrådet så att numreringen fortsätter från det nummer som den sista kandidaten för val till gemensamma kyrkofullmäktige har fått.

17 §

Innehåll i sammanställningen av kandidatlistorna

Kandidaterna på en kandidatlista ska antecknas under numret för kandidatlistan inom en gemensam ram där kandidaterna har egna rutor placerade i den ordning uppifrån räknat som valmansföreningen angett. Om kandidaterna på grund av antalet måste antecknas i två eller flera parallella spalter ska de antecknas radvis från vänster till höger.

Sammanställningen av kandidatlistorna ska ha en gemensam rubrik som visar för vilket val sammanställningen har gjorts upp samt de omständigheter som förutsatts i 16 § 1 mom. 3 och 4 punkten. För kandidaterna antecknas utöver nummer namn och titel, yrke eller syssla med högst två uttryck samt vid behov närmare uppgifter om bostadsort. Kandidaternas tilltalsnamn eller förkortningar av deras förnamn får antecknas i sammanställningen endast om det är nödvändigt för att precisera kandidatens identitet. Andra uppgifter får inte antecknas om kandidaterna.

I en församling som hör till en kyrklig samfällighet ska en sammanställning av kandidatlistorna göras separat för val av medlemmar av gemensamma kyrkofullmäktige och för val av medlemmar av församlingsrådet. Sammanställningen av kandidatlistorna ska ha samma färg som röstsedlarna för motsvarande val.

18 §

Offentliggörande av sammanställningen av kandidatlistorna

Sammanställningen av kandidatlistorna ska publiceras i det allmänna datanätet och vid behov anslås på församlingens anslagstavla senast tre veckor innan valet inleds. Inom samma tid ska information om sammanställningen och om att den finns anslagen publiceras i en tidning. Sammanställningen av kandidatlistorna ska hållas anslagen tills valet är avslutat.

19 §

Andra beslut av valnämnden i samband med beredningen av val

Valnämnden ska vid det sammanträde som anges i 14 § 1 mom.

- 1) bestämma röstningsställena och vallokalerna,
- 2) utse en eller flera valförrättare för förhandsröstningen och besluta om andra ärenden som gäller förhandsröstningen samt göra upp en kungörelse om förhandsröstningen,
- 3) utse valbiträden och besluta om övriga åtgärder i anslutning till valförberedelserna, om inte beslut om dem har fattats tidigare,
- 4) vid behov utse tre eller flera rösträknare för att räkna förhandsrösterna på det sätt som föreskrivs i 44 § 2 mom.

En kandidat eller en kandidats make eller maka, barn, syskon eller föräldrar kan inte vara valförrättare eller valbiträde. Med make eller maka avses äkta makar samt personer som lever under äkten-skapsliknande förhållanden eller i registrerat partnerskap med kandidaten.

20 §

Röstsedeln i församlingsval

Röstsedeln ska ha standardformatet 148 x 210 mm. På insidan ska tryckas en rubrik som anger vilket val det är fråga om samt en cirkel med en diameter på 90 mm som förblir ovikt när röstsedeln viks ihop. Mitt i cirkeln ska tydligt utsatt finnas beteckningen Nro för antecknande av kandidatens nummer. Av röstsedeln ska tydligt framgå hur den ska vikas. Röstsedeln ska trygga valhemligheten.

Röstsedeln ska vara vit vid val av medlemmar av kyrkofullmäktige och gemensamma kyrkofullmäktige och orange vid val av medlemmar av församlingsrådet.

Kyrkostyrelsen låter trycka de röstsedlar som används vid församlingsval. Valnämnden låter trycka de röstsedlar som används vid undantagsval i församlingen.

21 §

Tidpunkt för och kungörelse av förhandsröstning

Förhandsröstningen inleds tisdagen efter den första söndagen i november och fortgår till och med samma veckas lördag. Röstningen förrättas på en plats som bestämts av valnämnden varje dag klockan 9–18 och på andra ställen vid de tidpunkter som valnämnden bestämmer.

Vid undantagsval i församlingen kan man rösta på förhand endast på den aktuella församlingens förhandsröstningsställe.

Valnämndens kungörelse om tid och plats för förhandsröstningen ska publiceras i det allmänna datanätet och vid behov anslås på församlingens anslagstavla. Kungörelsen ska publiceras åtta dagar innan förhandsröstningen inleds och finnas anslagen tills förhandsröstningen avslutas, om inte något annat följer av 48 §. Kungörelsen ska publiceras i en tidning senast fem dagar innan förhandsröstningen inleds.

22 §

Förhandsröstningshandlingar

Vid förhandsröstningen ska användas en röstsedel enligt 20 § samt valkuvert, följbrevsblankett och ytterkuvert vilka kyrkostyrelsen ska låta tillverka. När församlingen använder meddelandekort enligt 8 § är kortet följbrev.

23 §

Inledande av röstning på förhandsröstningsställena

Den röstande ska anmäla sig för valförrättaren på förhandsröstningsstället och styrka sin identitet. Därefter får han eller hon en röstsedel för valet av medlemmar av kyrkofullmäktige eller röstsedlarna för valet av medlemmar av gemensamma kyrkofullmäktige och församlingsrådet samt ett valkuvert, ytterkuvert och vid behov en följbrevsblankett.

Den som röstar på ett förhandsröstningsställe inom sin egen församlings område ska ges möjlighet att ta del av sammanställningen av kandidatlistorna i församlingen.

24 §

Röstningen vid förhandsröstning

Den röstande har rätt att rösta på en kandidat som är upptagen i sammanställningen av kandidatlistorna i den församling där den röstande är antecknad som röstberättigad.

Den röstande ska anteckna kandidatens nummer på röstsedeln så tydligt att tvivel inte kan uppstå om vilken kandidat han eller hon avser. Anteckningen ska göras i valbåset eller i övrigt så att valhemligheten bevaras.

På begäran av den röstande ska valförrättaren eller en medlem av valnämnden bistå honom eller henne vid röstningen. Den vars förmåga att göra en röstningsanteckning är väsentligt nedsatt får vid röstningen assisteras av ett biträde som han eller hon har utsett. Biträdet är skyldigt att samvetsgrant iakttä den röstandes vilja och hemlighålla det som han eller hon fått veta i samband med röstningen.

25 § *Följebrev*

Följebrevet ska riktas till valnämnden i den församling där den röstande enligt egen uppgift är införd i förteckningen över röstberättigade.

Följebrevet ska innehålla

1) den röstandes fullständiga namn och personbeteckning samt, om namnet har ändrats, även det tidigare namnet,

2) uppgifter om i vilken församling den röstande är införd i förteckningen över röstberättigade och församlingens adress.

Den röstande ska i valförrättarens närvaro egenhändigt underteckna försäkran i följbrevet om att han eller hon personligen med bevarande av valhemligheten har fyllt i röstsedeln och lagt den hopvikt i valkuvertet som han eller hon tillslutit.

26 § *Åtgärder för avslutande av förhandsröstning*

När den röstande har gjort sin anteckning på röstsedeln ska han eller hon vika den och inför valförrättaren lägga den hopvikt och ostämplad i valkuvertet och tillsluta det. Valförrättaren ska därefter stämpla valkuvertet med den församlings stämpel där förhandsröstningen sker. På valkuvertet får inte göras andra anteckningar.

Valförrättaren ska i följbrevet intyga att röstningen gått rätt till och uppge förhandsröstningsstället samt datera och underteckna intyget. Valkuvertet och följbrevet ska därefter läggas i ytterkuvertet som ska tillslutas. Valförrättaren ska utan dröjsmål sända ytterkuvertet till valnämnden i den församling vars valförrättning den röstande har deltagit i.

Alla röstande som innan utgången av den angivna röstningstiden har anlänt för att invänta sin tur har rätt att rösta innan valförrättningen avslutas på röstningsstället. När den angivna röstningstiden gått ut ska röstningsstället stängas. Röstande som är närvarande ska före det underrättas om stängningen.

27 § *Förteckning över dem som röstat på förhand*

På förhandsröstningsstället ska en förteckning föras över de röstande. I den ska antecknas den röstandes namn, den församling där den röstande enligt egen uppgift finns införd i förteckningen över röstberättigade samt den dag då förhandsröstningen har skett. Kyrkostyrelsen ska låta framställa en blankett för förteckningen.

28 §

Granskning av förhandsröstningshandlingarna

De förhandsröstningshandlingar som inkommit till valnämnden granskas, utan att valkuverten öppnas, vid ett sammanträde som ska hållas så att de förhandsröstningshandlingar som inkommit före klockan 16 fredagen före valet hinner behandlas vid sammanträdet. Ytterkuvert som inkommit till valnämnden efter utgången av tidsfristen öppnas inte och lämnas obeaktade. Kuvert som anlant efter fristen förses med en anteckning om tidpunkten när de anlände.

Röstningen ska lämnas obeaktad, om

- 1) den som röstat på förhand inte har antecknats som röstberättigad i förteckningen över röstberättigade,
- 2) foljebrevet är så bristfälligt eller otydligt att det inte med säkerhet går att fastställa vem den röstande är,
- 3) valkuvertet är öppet eller ostämplat eller försett med en obehörig anteckning om den röstande eller en kandidat eller med någon annan obehörig anteckning,
- 4) den röstande har röstat flera gånger.

Om röstningen lämnas obeaktad ska en anteckning om detta göras i valnämndens protokoll, till vilket valkuvertet med innehåll samt foljebrevet och ytterkuvertet ska fogas.

Om foljebrevet och valkuvertet godkänns ska i förteckningen över röstberättigade antecknas att den person som nämns i foljebrevet har röstat. Samtidigt ska på valkuvertets framsida göras en anteckning om att den röstande har konstaterats vara röstberättigad. De godkända valkuverten ska räknas. Dessutom ska det kontrolleras att antalet valkuvert är detsamma som antalet personer som enligt förteckningen över röstberättigade har röstat. De godkända valkuverten ska åtskilda från foljebreven hållas oöppnade i säkert förvar.

29 §

Förhandsröstning hemma

En röstberättigad vars rörelse- eller funktionsförmåga är så begränsad att han eller hon inte utan oskäligen svårigheter kan ta sig till röstnings- eller förhandsröstningsstället får förhandsrösta hemma (*hemmaröstning*) i den församling där han eller hon har antecknats i förteckningen över röstberättigade. En närståendevårdare enligt lagen om stöd för närståendevård (937/2005) som bor i samma hushåll som den som har rätt till hemmaröstning får rösta i samband med hemmaröstningen, om närståendevårdaren finns upptagen i förteckningen över röstberättigade i församlingen i fråga.

30 §

Personer som är närvarande vid hemmaröstning

Hemmaröstning ska förrättas av en enda valförrättare. Ordföranden för valnämnden bestämmer vilka röstande de olika valförrättarna ska besöka.

Valförrättaren ska se till att utöver honom eller henne vid hemmaröstningen är närvarande en av den röstande utsedd eller godkänd person som har fyllt 18 år och som inte sköter detta uppdrag i egenskap av valmyndighet. En person som är kandidat i valet kan inte sköta detta uppdrag.

I fråga om anlitande av biträde tillämpas 19 § 2 mom. och 24 § 3 mom.

31 §

Förberedelser för hemmaröstning

Den som har rätt till hemmaröstning ska senast före klockan 16 den sista fredagen innan förhandsröstningen inleds skriftligt eller per telefon till valnämnden anmäla sin önskan att förhandsrösta hemma. Anmälan för den röstande kan göras av någon som han eller hon har utsett.

I anmälan ska uppges

- 1) den röstandes fullständiga namn, personbeteckning, adress, församling och telefonnummer samt, om anmälan görs av någon som den röstande utsett, också dennas namn, adress och telefonnummer,
- 2) att den röstandes rörelse- eller funktionsförmåga är så begränsad att han eller hon inte utan oskäliga svårigheter kan ta sig till röstnings- eller förhandsröstningsstället och att han eller hon därför vill förhandsrösta hemma,
- 3) huruvida den röstande själv kan se till att en av den röstande utsedd person som avses i 30 § 2 mom. är närvarande vid hemmaröstningen.

Den skriftliga anmälan kan göras på en särskild blankett för detta ändamål. Valnämnden ska se till att de röstande som vill rösta hemma har tillgång till blanketter. Den skriftliga anmälan ska under-tecknas.

Valnämndens sekreterare ska, om möjligt, vid behov åtgärda brister i anmälan och försäkra sig om att anmälan har gjorts av den röstande som nämns i anmälan eller av någon som denna har utsett. Valnämnden ska föra en förteckning över anmälningarna.

32 §

Tidpunkten för hemmaröstning och uppgifter som ska lämnas om den

Hemmaröstningen ska förrättas på förhandsröstningsdagarna mellan klockan 9 och klockan 20. Den sista dagen avslutas röstningen klockan 16.

Valnämndens ordförande ska se till att en röstande som meddelat att han eller hon vill rösta hemma utan dröjsmål underrättas skriftligt eller per telefon om den tidpunkt när valförrättaren besöker honom eller henne. Tidpunkten ska anges med åtminstone två timmars noggrannhet. Samtidigt ska valnämndens telefonnummer meddelas för eventuell kontakt. Om valförrättaren är förhindrad att infinna sig vid den meddelade tidpunkten ska den röstande utan dröjsmål underrättas om detta och om den nya tidpunkten för ett besök.

Den röstande ska på det sätt som anges ovan underrättas om att hemmaröstning inte förrättas om

- 1) en brist i anmälan som inverkar på röstningsförrättningen inte har kunnat åtgärdas,
- 2) anmälan till valnämnden har gjorts efter den utsatta tiden,
- 3) hemmaröstningen inte kan förrättas över huvud taget på grund av avbrott i kommunikationerna eller något annat oöverstigligt hinder.

33 §

Avbrytande av hemmaröstning

Om den röstandes valfrihet eller en störningsfri röstning inte kan tryggas ska valförrättaren avbryta hemmaröstningen. I den förteckning som förs över hemmaröstningar ska göras en anteckning om avbrottet och, om röstningsförrättningen inte kan fortsätta, även om att den avslutats.

34 §
Följebrev för hemmaröstning

Följebrevet ska utöver de uppgifter som nämns i 25 § 2 och 3 mom. innehålla en av den röstande undertecknad försäkran om att hans eller hennes rörelse- eller funktionsförmåga är så begränsad att han eller hon inte utan oskäliga svårigheter kan ta sig till röstnings- eller förhandsröstningsstället. Den person som med stöd av 30 § 2 mom. varit närvarande vid röstningen ska skriva sin namnteckning påföljebrevet.

Valförrättaren ska i följbrevet intyga att hemmaröstningen har skett på det sätt som föreskrivs om förhandsröstning i 21, 23 och 26 §. Valförrättaren ska datera och underteckna intyget. Valkuvertet med röstsedeln samt följbrevet ska därefter läggas i ytterkuvertet som ska tillslutas. Valförrättaren ska utan dröjsmål sända ytterkuvertet till valnämnden.

Röstningen ska lämnas obeaktad av skäl som nämns i 28 § 2 mom. eller om den person som varit närvarande vid röstningen inte har skrivit sin namnteckning påföljebrevet. För hemmaröstningen och förfarandet vid hemmaröstningen gäller i övrigt vad som föreskrivs om förhandsröstning.

35 §
Valkungörelse

Valnämnden ska utfärda en kungörelse om val där tidpunkten då valet inleds och avslutas samt röstningsställena nämns.

Kungörelsen ska publiceras i det allmänna datanätet och vid behov anslås på församlingens anslags- tavla senast åtta dagar före valdagen. Dessutom ska kungörelsen publiceras i en tidning senast fem dagar före valdagen.

Om ingen röstning äger rum i det fall som avses i 48 § ska detta meddelas på det sätt som anges ovan.

36 §
*Röstningslokal och material samt valnämndens
och valbiträdenas närvaro*

Valnämnden ska se till att det för valet finns lämpliga lokaler, valurna, utrustning och redskap samt ett tillräckligt antal röstsedlar.

På röstningsstället ska i väntrummen och i valbåsen finnas synligt uppsatta en tryckt sammanställning av kandidatlistorna för kyrkofullmäktige eller sammanställningar av kandidatlistorna för gemensamma kyrkofullmäktige och för församlingsrådet. På röstningsställets dörr ska finnas ett meddelande om röstningstiden.

När valet förrättas ska så många medlemmar av valnämnden vara närvarande på röstningsstället att valnämnden är beslutför. På röstningsstället ska dessutom finnas ett eller flera valbiträden som valnämnden utsett. Biträdena ska ha behöriga kännetecken och på begäran av en röstande hjälpa honom eller henne att göra anteckningen på röstsedeln.

37 §
Inledande av röstningen på valdagen

När röstningen inleds på valdagen ska valnämndens ordförande eller vice ordförande

- 1) förklara att valförrättningen inleds,
- 2) meddela vilka val som förrättas och ge övriga anvisningar om röstningsförfarandet,
- 3) visa de närvarande att valurnan är tom och därefter tillsluta urnan.

Efter att valurnan tillslutits vid valförrättningens början får den inte öppnas förrän rösträkningen börjar efter att röstningen avslutats.

Vid valförrättningen är diskussion inte tillåten.

38 §

Utredning av rösträtt

Den röstande ska på röstningsstället anmäla sig till valnämnden som ska se till att den röstande inte ges en röstsedel förrän han eller hon har konstaterats vara röstberättigad.

Den röstande är skyldig att styrka sin identitet för valnämnden.

39 §

Röstning i församlingsval

Den röstande ska anteckna kandidatens nummer på röstsedeln så tydligt att tvivel inte kan uppstå om vilken kandidat han eller hon avser. Anteckningen ska göras i valbåset så att valhemligheten bevaras.

När den röstande har gjort sin anteckning på röstsedeln ska han eller hon överlämna röstsedeln hopvikt till valnämnden för att stämplas. Stämpeln ska slås mitt på den vikta röstsedelns baksida. Den röstande ska därefter lägga röstsedeln i valurnan. Som valstämpel används församlingens stämpel.

På begäran av den röstande ska valförrättaren eller en medlem av valnämnden bistå honom eller henne vid röstningen. Den vars förmåga att göra en röstningsanteckning är väsentligt nedsatt får vid röstningen assisteras av ett biträde som han eller hon har utsett. I fråga om biträdet tillämpas vad som bestäms i 19 § 2 mom. om biträden som utses av valnämnden. Biträdet är skyldigt att samvetsgrant iaktta den röstandes vilja samt hemlighålla det som han eller hon fått veta i samband med röstningen.

Valnämnden antecknar i förteckningen över röstberättigade att den röstande har röstat.

40 §

Rätt att rösta när röstningstiden löper ut

Alla röstande som före utgången av den angivna röstningstiden har anlänt till röstningsstället för att invänta sin tur har rätt att rösta innan valförrättningen avslutas. När den angivna röstningstiden gått ut ska röstningsstället stängas. Röstande som är närvarande ska före det underrättas om stängningen.

41 §

Avbrytande av valförrättningen

Om valförrättningen måste avbrytas ska valnämnden ta hand om valurnan och förteckningen över röstberättigade och hålla dem under uppsikt.

42 §

Förande av protokoll

På varje röstningsställe ska föras protokoll där det antecknas hur röstningen fortlöper. Protokollen ska fogas till valnämndens protokoll i vilket valresultatet antecknas och till vilket en besväransvisning fogas. Protokollet ska undertecknas av ordföranden och sekreteraren samt för varje röstningsställe av två medlemmar av valnämnden som varit närvarande.

43 §

Valmansföreningsombudets närvaro

Ombudet för en valmansförening eller dennas ersättare har rätt att närvara vid valnämndens sammanträde då röstsedlarna räknas och valresultatet bestäms. En anteckning om de närvarande ska göras i protokollet.

44 §

Rösträkning

När röstningen på valdagen förklarats avslutad ska valnämnden ta ut de röstsedlar som getts vid förhandsröstningen ur valkuverten, stämpla dem och lägga dem i valurnan utan att öppna dem.

Om fler än 50 förhandsröster har getts och det finns grund för att anta att fler än 50 personer röstar på valdagen kan dock räkningen av de röstsedlar som getts vid förhandsröstningen och som finns i kuverten inledas på valdagen vid en tidpunkt som valnämnden bestämmer, dock tidigast sex timmar innan röstningen slutar. Innan röstsedlarna börjar räknas ska de stämplas. De ogiltiga röstsedlarna ska läggas åt sidan i en särskild grupp. De övriga röstsedlarna ska sorteras så att de röstsedlar som avser en viss kandidat utgör en egen grupp. Antalet röstsedlar i varje enskild grupp ska räknas.

Valnämnden ska ta upp alla röstsedlar ur urnan och räkna både antalet röstsedlar och antalet personer som har röstat enligt förteckningen över röstberättigade. Därefter ska valnämnden lägga åt sidan de ogiltiga röstsedlarna i en egen grupp. Valnämnden ska räkna alla avgivna röster med beaktade av även de röster som avgetts vid förhandsröstningen.

Valnämnden ska slutföra räkningen av röstsedlarna utan avbrott. Om räkningen eller behandlingen av röstsedlarna avbryts, ska valnämnden se till att alla uträkningar och röstsedlar förvaras under uppsikt.

45 §

Ogiltiga röstsedlar

En röstsedel är ogiltig om

- 1) valkuvertet innehåller flera än en röstsedel som gäller samma val,
- 2) som röstsedel har använts något annat än en röstsedel som färdigstälts för valet i fråga,
- 3) röstsedeln är ostämplad,
- 4) röstningsanteckningen har gjorts så att det inte tydligt framgår vilken kandidat som avses,
- 5) den röstandes namn eller ett särskilt kännetecken på denna har skrivits på röstsedeln eller någon annan obehörig anteckning har gjorts på den.

Som obehörig betraktas inte en sådan anteckning på röstsedeln som endast förtydligar på vilken kandidat den röstande har avsett att rösta.

46 §

Kandidaternas jämförelsetal

När valnämnden har räknat rösterna ställs kandidaterna på samtliga valmansföreningars kandidatlistor i den ordning som deras personliga röstetal utvisar. Därefter ges den första kandidaten listans hela röstetal som jämförelsetal, den andra kandidaten hälften, den tredje en tredjedel, den fjärde en fjärdedel och så vidare. Jämförelsetal ska räknas ut även för kandidater som inte har fått en enda personlig röst.

Om det framgår att en kandidat inte är valbar eller har avlidit kommer de röster som getts honom eller henne den kandidatlista till godo för vilken han eller hon varit kandidat.

47 §

Bestämmande av valresultatet samt ersättare

Valresultatet räknas särskilt för val av medlemmar av kyrkofullmäktige, val av de medlemmar av gemensamma kyrkofullmäktige som väljs i respektive församling samt för val av medlemmar av församlingsrådet. Valresultatet bestäms genom att namnen på kandidaterna på olika kandidatlistor skrivs i den ordning som deras jämförelsetal anger. För varje kandidat antecknas också hans eller hennes jämförelsetal. I varje enskilt val väljs så många kandidater från början av namnserien som det antal medlemmar som ska väljas i respektive val.

Till ersättare för dem som valts från en kandidatlista utses i varje enskilt val kandidater på samma kandidatlista som inte blivit valda, i den ordning som kandidaternas jämförelsetal utvisar.

48 §

Val utan röstningsförfarande

Om det på de godkända kandidatlistorna finns lika många kandidater som antalet medlemmar som ska väljas eller åtminstone fyra femtedelar av det antal som ska väljas, blir dessa utsedda utan röstning.

En valmansförening kan i det fall att andra kandidatlistor inte lämnas in eller godkänns, i anslutning till kandidatlistan uppge vilka kandidater som utan röstningsförfarande ska bli ordinarie medlemmar och i vilken ordning de övriga ska bli ersättare.

49 §

Fastställande av valresultatet

Valnämnden ska vid ett sammanträde som hålls senast den tredje dagen efter att församlingsvalet avslutats fastställa valresultatet. Valresultatet ska publiceras i det allmänna datanätet på det sätt som anges i 10 kap. 22 § i kyrkolagen senast den åttonde dagen efter den dag då valförrättningen avslutades.

Valnämnden ska meddela valresultatet till kyrkofullmäktige eller gemensamma kyrkofullmäktige och församlingsrådet samt till var och en som valts till ordinarie medlem eller ersättare.

50 §

Förvaring av valhandlingarna

Valprotokollet och de uträkningar som gäller valresultatet ska förvaras i församlingens arkiv.

Alla röstsedlar och sammanställningen av kandidatlistorna ska vid församlingsval separat för varje val läggas i ett hållbart omslag som ska förseglas med sigill och förvaras i arkivet tills följande val har förrättats.

Om besvär har anförts över valet ska kyrkoherden på begäran av förvaltningsdomstolen sända röstsedlarna för valet till förvaltningsdomstolen i det förseglade omslaget enligt 2 mom.

Undantagsval i en församling

51 §

Bildande av kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkofullmäktige och församlingsråd utan att val förrättas

Kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkofullmäktige och församlingsråd ska i de situationer som avses i 9 kap. 10 § 1 mom. i kyrkolagen utan att nya val förrättas bildas utifrån resultaten vid de föregående valen som följer:

- 1) kyrkofullmäktige och gemensamma kyrkofullmäktige utifrån kandidatlistorna vid de föregående valen av kyrkofullmäktige och gemensamma kyrkofullmäktige,
- 2) församlingsråd utifrån kandidatlistorna vid de föregående valen av kyrkofullmäktige och församlingsråd, efter det att gemensamma kyrkofullmäktige har bildats.

Om det inte har funnits ett tillräckligt antal kandidater för gemensamma kyrkofullmäktige ska de extra medlemmarna bestämmas utifrån kandidatlistorna för församlingsrådet.

Valnämnden eller valnämnderna ska fatta det beslut om bildande som avses i 1 mom. och meddela detta på det sätt som anges i 49 §.

52 §

Övriga undantagsval i församlingen

Domkapitlet ska bestämma valdagen och de föreskrivna tiderna och dagarna för valförrättningarna om

- 1) det inom den frist som föreskrivs i 13 § inte har lämnats in enda godtagbar kandidatlista för val av kyrkofullmäktige eller i en kyrklig samfällighet för val av antingen gemensamma kyrkofullmäktige eller församlingsrådet eller om det totala antalet kandidater i de godkända kandidatlistorna är mindre än fyra femtedelar av det antal medlemmar som ska väljas,
- 2) val inte har förrättats eller åtgärder i anslutning till valet inte har vidtagits inom föreskriven tid,
- 3) det sammanlagda antalet valda medlemmar i de organ som avses ovan i 1 punkten under valperioden minskar till under tre fjärdedelar av det föreskrivna antalet,
- 4) valet har upphävts till följd av besvär,
- 5) det är nödvändigt att förrätta extra val till följd av att en sådan ändring som avses i 9 kap. 10 § 1 mom. i kyrkolagen inträffar under valperioden.

Valnämnden ska utan dröjsmål informera domkapitlet om att en sådan situation som avses i 1 mom. 1, 2 och 4 punkten uppkommit och ordföranden för det berörda organet ska utan dröjsmål informera domkapitlet om att en sådan situation som avses i 3 punkten uppkommit.

Mandatperioden för de förtroendevalda som valts varar till utgången av den löpande valperioden.

53 §

Förrättande av undantagsval i församlingen

Om en församling eller en del av en församlings område ansluts till en annan församling, ska valnämnden i den mottagande församlingen sköta de uppgifter som följer av ett val inom området för den församling som bildats på detta sätt.

Den församling från vilken ett område överförs till en annan församling ska vid behov ge valnämnden en förteckning över alla de medlemmar i församlingen som uppnått rösträttsålder och som bor inom det område som överförs.

54 §
*Församlingsval under det år som föregår en ändring
av församlingsindelningen*

Vid församlingsval som förrättas under det år som föregår ikraftträdandet av en ändring av församlingsindelningen ska den nya församlingsindelningen iakttas. Kandidaternas och valnämndsmedlemmarnas valbarhet till förtroendeuppdrag samt de röstberättigade församlingsmedlemmarnas behörighet att vara stiftande medlem i en valmansförening bestäms då i enlighet med den nya indelningen.

Direkt kyrkoherdeval

55 §
Bestämmande av valdag och valprov vid direkt kyrkoherdeval

När domkapitlet har gjort upp valförslaget ska det bestämma när direkt kyrkoherdeval ska förrättas och även vidta andra nödvändiga åtgärder för att förrätta valet.

Domkapitlet ger valkandidaterna i uppgift att under på varandra följande söndagar som valprov förrätta huvudgudstjänsten i en kyrka som domkapitlet bestämmer. I en tvåspråkig församling ska gudstjänsten förrättas på vardera språket. Domkapitlet kan av särskilda skäl befria en valkandidat från att förrätta gudstjänst.

56 §
Kungörelse om valkandidater och valprov

Domkapitlet ska sända kyrkoherden en kungörelse, i vilken församlingen meddelas dagen då valet inleds, valkandidaterna, deras meriter och dagen då de ska förrätta huvudgudstjänst som valprov.

Kungörelsen ska publiceras i det allmänna datanätet och vid behov anslås på församlingens anslags-
tavla. Kungörelsen ska publiceras två veckor före den första dagen för valprov och finnas anslagen tills valförrättningen avslutats.

57 §
Ofullständigt valförslag och ändring av valförslag

Om en valkandidat inte förrättat den gudstjänst som utgör valprov och inte senast tisdagen efter valprovsdagen lägger fram en godtagbar orsak för detta för domkapitlet ska valkandidaten strykas från valförslaget. Om det har funnits en godtagbar orsak ska kandidaten kvarstå som valkandidat utan att förrätta gudstjänst.

Domkapitlet ska avbryta valet om någon av valkandidaterna förlorar sin valbarhet innan tjänsteförordnande har utfärdats. Domkapitlet ska då ändra valförslaget om inte röstning redan har förrättats och någon annan enligt valresultatet ska få tjänsteförordnande.

Om valförslaget blir ofullständigt och sådana sökande som uppfyller behörighetsvillkoren har ställts utanför valförslaget och dessa meddelar att de håller fast vid sina ansökningar ska domkapitlet upprätta ett nytt valförslag.

58 §

Tidpunkten för direkt kyrkoherdeval samt röstningsställe och förhandsröstning

Direkt kyrkoherdeval ska inledas efter avslutad gudstjänst den andra söndagen efter den sista valprovsdagen och avslutas antingen samma dag eller därpå följande måndag. Valnämnden i församlingen ska före den första valprovsdagen bestämma när röstningen ska äga rum. Valnämnden ska bestämma röstningsställena och vallokalerna.

Förhandsröstningen vid direkt kyrkoherdeval ska inledas måndagen efter den söndag som följer på den sista valprovsdagen och avslutas på fredagen samma vecka. Förhandsröstning ordnas endast i den församling vars kyrkoherde väljs i valet, på pastorskansliet eller församlingens kansli varje dag klockan 9–18 och dessutom på andra ställen och som hemmaröstning vid en tidpunkt som valnämnden bestämmer.

59 §

Förteckning över röstberättigade vid direkt kyrkoherdeval

En förteckning över röstberättigade vid direkt kyrkoherdeval ska upprättas senast 55 dagar före den första valdagen och justeras inom två dagar. På förteckningen över röstberättigade och uppdelningen av församlingen i röstningsområden tillämpas i övrigt i 4–8 §.

Omprövningsbegäranden enligt 12 kap. 6 § i kyrkolagen som gäller förteckningen över röstberättigade ska behandlas vid valnämndens sammanträde som ska hållas två veckor efter utgången av den tid förteckningen finns framlagd.

60 §

Valkungörelse vid direkt kyrkoherdeval

Valnämnden ska utforma en kungörelse om det direkta kyrkoherdevalet med information om när det inleds samt om platserna och tiderna för röstningen. Kungörelsen ska publiceras i det allmänna datanätet och vid behov anslås på församlingens anslagstavla samt hållas anslagen från den sista dagen för valproven tills röstningen avslutats. Dessutom ska kungörelsen publiceras i en tidning senast fem dagar innan förhandsröstningen inleds.

61 §

Röstsedel vid direkt kyrkoherdeval

På röstsedeln, som valnämnden ska låta trycka, ska i separata kolumner finnas alla valkandidaters namn, tjänsteställning och titel. Av röstsedeln ska framgå hur den ska vikas, och den ska trygga valhemligheten.

62 §

Anslag på röstningsstället

I väntrummen på röstningsstället och i varje valbås ska finnas ett synligt anslag med valkandidaterna. Anslaget får inte påminna om en röstsedel.

63 §

Röstning vid direkt kyrkoherdeval

Den röstande ska göra en tydlig och synlig anteckning i den kolumn på röstsedeln där namnet på den kandidat finns som han eller hon röstar på.

64 §

Rösträkning, fastställande av valresultat och kungörelse av resultatet

När röstningen förklarats avslutad ska röstsedlarna tas ut ur valurnan och antalet röstsedlar samt antalet röstande som antecknats i förteckningen över röstberättigade ska räknas. Därefter ska de röstsedlar som är ogiltiga enligt 45 § läggas åt sidan i en särskild grupp och det antal röster som respektive kandidat har fått räknas. På rösträkningen och fastställandet av valresultatet tillämpas bestämmelserna i 44 och 49 §.

Protokollet över direkt kyrkoherdeval ska upprättas i två exemplar. Valnämnden ska skicka det ena exemplaret till domkapitlet och utdrag ur protokollet tillsammans med en besväransvisning till valkandidaterna.

Alla röstsedlar ska läggas i ett hållbart omslag som ska tillslutas och förvaras på pastorskansliet i minst fyra år.

65 §

Övriga bestämmelser som tillämpas på direkt kyrkoherdeval

På förrättandet av direkt kyrkoherdeval, förhandsröstningen, hemmaröstningen och röstningsförfarandet tillämpas i övrigt 19 §, 21–34 § och 36–42 §.

På förrättandet av direkt val av en gemensam kyrkoherde tillämpas bestämmelserna om direkt kyrkoherdeval. Den huvudgudstjänst som utgör valprov och röstningen ska förrättas i alla de församlingar som berörs av det direkta valet av en gemensam kyrkoherde.

Val som förrättas i stiftet

66 §

Tidpunkt för val av medlemmar av stiftsfullmäktige och kyrkomötesombud

Val av medlemmar av stiftsfullmäktige och kyrkomötesombud ska förrättas den andra tisdagen i februari det andra året efter det församlingsval som avses i 1 § 1 mom. Vid valen får förhandsröstning ske på det sätt som föreskrivs nedan.

67 §

Stiftets valnämnd

Domkapitlet ska tillsätta den valnämnd som avses i 9 kap. 19 § 3 mom. i kyrkolagen under september månad det år som föregår valet av medlemmar av stiftsfullmäktige och kyrkomötesombud. Domkapitlet ska meddela församlingarna och stiftets präster att valnämnden har tillsatts. Domkapitlet ska utse en sekreterare för nämnden och sköta nämndens kanslisysslor.

Valnämnden ska inom sig utse en vice ordförande. Ordföranden och sekreteraren ska underteckna protokollen och expeditionerna. Valnämnden ska utse två protokolljusterare om protokollet inte kan justeras vid sammanträdet.

68 §

Förteckningar över röstberättigade vid val av medlemmar av stiftsfullmäktige och kyrkomötesombud

Domkapitlet ska upprätta en förteckning över röstberättigade präster och sända den till valnämnden före utgången av oktober månad det år som föregår valet. Valnämnden sänder kontraktsprostarna ett utdrag ur förteckningen senast den 15 december.

Kyrkoherden ska före utgången av oktober månad det år som föregår valet till valnämnden sända en förteckning över medlemmarna av kyrkofullmäktige eller medlemmarna av församlingsrådet och de medlemmar som från församlingen valts in i gemensamma kyrkofullmäktige. I förteckningen ska i stället för en präst som valts till medlem antecknas en ersättare enligt 47 § 2 mom. som ska vara lekman.

69 §

Röstetal vid val av lekmannamedlemmar och lekmannaombud

När resultatet av valet av lekmannamedlemmar av stiftsfullmäktige och lekmannaombud till kyrkomötet ska bestämmas ställs det röstetal som kandidaterna får i varje församling i förhållande till både antalet närvarande medlemmar i församlingen och antalet medlemmar av församlingens kyrkofullmäktige eller det sammanräknade antalet mandat för de förtroendevalda som är medlemmar av församlingsrådet och de som från församlingen valts in som medlemmar av gemensamma kyrkofullmäktige. De röstberättigade i varje församling har sammanlagt fyra röster och därutöver en röst för varje fullt tusental av antalet närvarande medlemmar i församlingen. Detta röstetal delas i varje församling mellan de röstberättigade med tre decimalers noggrannhet.

Med antalet närvarande medlemmar i församlingen avses antalet den sista dagen året före valåret. Om en ny församling har bildats eller församlingsindelningen på annat sätt har ändrats från ingången av valåret ska antalet bestämmas enligt den nya indelningen.

Kyrkoherden ska senast den 25 januari under valåret till valnämnden sända ett meddelande om antalet närvarande medlemmar i församlingen. Valnämnden ska före den 1 februari under valåret räkna och separat för varje församling fastställa röstetalet för varje medlem av kyrkofullmäktige eller församlingsrådet och gemensamma kyrkofullmäktige.

I valnämndens protokoll ska antecknas en församlingsvis uppgjord sammanställning. Av sammanställningen ska framgå antalet närvarande medlemmar, antalet medlemmar av kyrkofullmäktige eller församlingsrådet och antalet medlemmar av gemensamma kyrkofullmäktige som valts från församlingen, det sammanlagda röstetalet för de röstberättigade i församlingen och hur detta fördelas mellan de röstberättigade.

70 §

Sändande av handlingar

De handlingar som riktas till valnämnden ska sändas till domkapitlet. Domkapitlet ger handlingarna till valnämnden.

Handlingar som gäller val av lekmannamedlem och lekmannaombud från församlingarna i landskapet Åland ska sändas till kontraktsposten i prosteriet.

71 §

Kandidatuppställning vid val av medlemmar av stiftsfullmäktige och kyrkomötesombud

Rätt att ställa upp kandidater har en valmansförening som har bildats av minst tre personer som är röstberättigade vid val av prästmedlemmar av stiftsfullmäktige och prästombud vid kyrkomötet och av minst tio personer som är röstberättigade vid val av lekmannamedlemmar och lekmannaombud. I kandidatlistan får anges högst tre gånger så många kandidater som ska utses från stiftet vid valet.

Stiftelseurkunden och kandidatlistan ska lämnas in till domkapitlet senast den 15 november före klockan 16 året före valåret, om inte något annat följer av 10 kap. 1 § 2 mom. På valmansföreningens stiftelseurkund och kandidatlista samt dess offentliggörande, ombudets försäkran, kandidaternas skriftliga samtycke och val utan röstningsförfarande tillämpas bestämmelserna i 11 § 2 mom. samt 12, 18 och 48 §.

72 §

Kandidatuppställning på Åland vid val av medlemmar av stiftsfullmäktige och kyrkomötesombud

Vid val av lekmannamedlem av stiftsfullmäktige och lekmannaombud till kyrkomötet från församlingarna i landskapet Åland ska på kandidatlistan i valmansföreningens stiftelseurkund ställas upp en kandidat som medlem och en kandidat som ombud samt en som första ersättare för medlemmen och en som första ersättare för ombudet samt en som andra ersättare för medlemmen och en som andra ersättare för ombudet. I sammanställningen av kandidatlistorna ska endast kandidatlistorna numreras.

Om endast en kandidatlista lämnas in för valet blir de kandidater som finns antecknade i listan valda utan röstningsförfarande.

Om mandatet som förtroendevald lekmannamedlem eller förtroendevalt lekmannaombud och mandaten som ersättare för vardera blir lediga eller om ingen kandidatlista har lämnats in för valet, ska nya val förrättas vid en tidpunkt som domkapitlet bestämmer.

73 §

Behandling av stiftelseurkunder för val av medlemmar av stiftsfullmäktige och kyrkomötesombud

Vid valnämndens sammanträde, som ska hållas senast den 30 november året före valåret, ska valmansföreningarnas stiftelseurkunder samt kandidatlistor och bilagor granskas.

Vid rättelse av fel som uppkommit vid bildandet av en valmansförening eller vid kandidatuppställningen ska bestämmelserna i 14 och 15 § följas.

74 §

Godkännande av stiftelseurkunder och uppgörande av sammanställningar av kandidatlistor

Vid valnämndens sammanträde den 15 december året före valåret ska separat för samtliga val de rättelser göras som rättelseförfarandet gett upphov till, kandidatlistorna och kandidaterna numreras samt sammanställningarna av kandidatlistorna färdigställas med tillämpning av bestämmelserna i 16 § 1 och 2 mom. och 17 § 1 och 2 mom.

Vid valet av kyrkomötesombud ska kandidatlistorna och kandidaterna numreras så att kandidaternas numrering fortsätter från det sista numret i valet av medlemmar av stiftsfullmäktige.

75 §

Röstsedel och andra valhandlingar vid val av medlemmar av stiftsfullmäktige och kyrkomötesombud

Röstsedlarna ska motsvara det som föreskrivs i 20 § 1 mom. Vid val av lekmannamedlemmar av stiftsfullmäktige ska röstsedlarna tryckas på grönt papper och vid val av prästmedlemmar på gult samt vid val av lekmannaombud till kyrkomötet på vitt papper och vid val av prästombud på blått.

Kyrkostyrelsen ska sända nödvändiga valhandlingar och röstsedlar till valnämnderna. Valnämnden ska se till att sammanställningarna av kandidatlistorna trycks samt att sammanställningarna och de röstsedlar som används vid valet sänds ut.

Färgen på det papper som används för sammanställningarna av kandidatlistorna ska vara densamma som på motsvarande röstsedlar.

76 §

Valmöten vid val av medlemmar av stiftsfullmäktige och kyrkomötesombud

Vid val av prästmedlemmar av stiftsfullmäktige och prästombud till kyrkomötet ska röstningen ske vid ett kontraktsmöte i varje prosteri. Biskopen röstar i domprosteriet.

Vid val av lekmannamedlemmar av stiftsfullmäktige och lekmannaombud till kyrkomötet ska röstningen ske vid ett sammanträde där lekmannamedlemmarna av varje församlings kyrkofullmäktige deltar eller vid ett gemensamt sammanträde för lekmannamedlemmarna av församlingens kyrkofullmäktige och de lekmannamedlemmar som valts in i gemensamma kyrkofullmäktige från församlingen. Detta sammanträde ska sammankallas av kyrkoherden och församlingens vice ordförande ska verka som ordförande. Om samma person är medlem av både gemensamma kyrkofullmäktige och församlingens kyrkofullmäktige ska i stället för honom eller henne i församlingens kyrkofullmäktige kallas en ersättare enligt 47 § 2 mom.

77 §

Förhandsröstning vid val av medlemmar av stiftsfullmäktige och kyrkomötesombud

Om en präst inte kan delta i prosteriets kontraktsmöte eller om en röstberättigad vid val av lekmannamedlemmar och lekmannaombud inte kan delta i församlingens valmöte, får han eller hon skicka en hopvikt röstsedel i ett slutet kuvert till valförrättaren. På kuvertet ska personen anteckna sitt namn och att kuvertet innehåller hans eller hennes röstsedel.

Kallelsen till valmötet ska innehålla ett meddelande om möjligheten till förhandsröstning och hur denna kan utnyttjas. Till kallelsen ska fogas det material som behövs vid förhandsröstning.

78 §

Förberedande åtgärder för valmötet

Kyrkoherden ska se till att valet av lekmannamedlemmar av stiftsfullmäktige och lekmannaombud till kyrkomötet förbereds i församlingen. Det ska då säkerställas att det vid valet finns tillgång till

- 1) de sammanställningar av kandidatlistorna som ska läggas fram i vallokalen,
- 2) röstsedlar, valstämpel som är församlingens stämpel, valurna samt förseglingmaterial och andra nödvändiga redskap.

Innan valet av lekmannamedlemmar och lekmannaombud inleds ska kyrkofullmäktiges ordförande eller församlingens kyrkofullmäktiges vice ordförande agera på det sätt som anges i 37 § 1 mom. Vid valförrättningen tillåts ingen diskussion om kandidaterna.

Vid val av prästmedlemmar och prästombud hör de i 1 och 2 mom. nämnda uppgifterna till kontraktsprosten.

79 §

Röstning vid val av medlemmar av stiftsfullmäktige och kyrkomötesombud

På röstning och stämpling av röstsedeln tillämpas bestämmelserna i 39 §. Vid valet av lekmanna- medlem av stiftsfullmäktige och lekmannaombud till kyrkomötet från församlingarna i landskapet Åland ska samtliga röstberättigade rösta på en kandidatlista enligt 72 §.

När röstningen inleds ska ett valkuvert med en valsedel som har avgetts som förhandsröst öppnas med bevarande av valhemligheten, om det inte enligt 3 mom. ska lämnas oöppnat. Röstsedeln ska stämplas och utan att läsas läggas i samma urna som de övriga röstsedlarna.

Om den röstande inte har rösträtt ska ordföranden lägga den röstsedel som getts vid valförrättningen oöppnad i ett separat slutet kuvert försett med den röstandes namn och lämna det valkuvert som avses i 2 mom. oöppnat samt sända kuverten till valnämnden. Grunderna för ordförandens avgörande ska antecknas i protokollet.

80 §

Åtgärder för att avsluta röstningen och valmötets protokoll

Efter att röstningen har avslutats ska antalet givna röstsedlar räknas utan att de öppnas och utan att några anteckningar görs på dem. Därefter ska röstsedlarna inneslutas i ett förseglat omslag och utan dröjsmål sändas till valnämnden.

Vid valförrättningen ska föras protokoll. I protokollet ska antecknas vilka som utövat sin rösträtt, antalet röstsedlar och hur valförrättningen fortlöpt. Protokollet ska undertecknas av ordföranden och bestyrkas av sekreteraren. Protokollet ska omedelbart justeras och tillsammans med röstsedlarna sändas till valnämnden.

81 §

Räkning och fastställande av valresultatet vid val av medlemmar av stiftsfullmäktige och kyrkomötesombud

Valnämnden ska öppna de förseglade omslagen och räkna ut valresultatet med iakttagande av bestämmelserna om hur resultatet räknas ut vid församlingsval.

Valnämnden ska den tredje måndagen i februari fastställa resultatet separat för varje val.

82 §

Meddelande av valresultatet och utfärdande av fullmakter

Valnämnden ska meddela valresultatet till församlingarna samt namn och adress för dem som valts till kyrkostyrelsen och domkapitlet.

Valnämnden ska utfärda fullmakt för dem som utsetts till medlemmar eller ombud. Om valresultatet rättas till följd av besvär eller om en ersättare blir medlem eller ombud ska fullmakten utfärdas av domkapitlet.

Sametinget meddelar kyrkostyrelsen och domkapitlet i Uleåborgs stift namn och adress för same- medlemmen av stiftsfullmäktige och sameombudet vid kyrkomötet samt för deras ersättare och utfärdar fullmakt för medlemmen och ombudet. Förfarandet är detsamma om valresultatet till följd av besvär rättas eller en ersättare blir medlem eller ombud.

83 §

*Förvaring av valhandlingarna vid val av medlemmar
av stiftsfullmäktige och kyrkomötesombud*

Valprotokollet och uträkningen av valresultaten ska förvaras i domkapitlets arkiv.

Röstsedlarna och sammanställningarna av kandidatlistorna från valet ska separat för de fyra olika valen inneslutas i ett hållbart omslag. Omslagen ska förseglas med sigill och förvaras hos domkapitlet tills följande val har förrättats.

84 §

*Inledande av valåtgärder och bestämning av antalet
röstberättigade vid biskopsval*

Domkapitlet ska bestämma tidpunkten för biskopsvalet och informera kyrkoherdarna och kontraktsprostarna om detta samt vid val av ärkebiskop även de övriga domkapitlet och kyrkostyrelsen. Valet ska förrättas tidigast 30 dagar efter utgången av den tidsfrist som anges i 88 § 2 mom. för godkännande av valmansföreningarnas stiftelseurkunder.

Antalet präster och lektorer enligt 9 kap. 16 § 1 mom. 1 och 2 punkten i kyrkolagen bestäms enligt läget vid ingången av den månad som föregår det beslut av domkapitlet som avses i 85 § 1 mom.

Kyrkoherden ska se till att lekmannamedlemmarna av kyrkofullmäktige eller församlingrådet utser de lekmanneelektorer som avses i 9 kap. 16 § 1 mom. 5 punkten i kyrkolagen samt meddela valresultatet till domkapitlet och kontraktsprosten. Varje församling ska utse åtminstone en lekmanneelektor. De övriga lekmanneelektorerna ska utses i förhållande till antalet närvarande medlemmar i församlingarna i enlighet med en fördelning som domkapitlet bestämmer. Antalet närvarande medlemmar bestäms enligt läget den sista dagen det år som föregår beslutet om att val ska förrättas.

85 §

Förteckning över röstberättigade vid biskopsval

Domkapitlet ska utan dröjsmål för varje prosteri upprätta en förteckning över de präster som har rösträtt i biskopsvalet och sända varje kontraktsprost ett utdrag ur denna förteckning. Utifrån förteckningen ska domkapitlet bestämma antalet elektorer enligt 9 kap. 16 § 2 mom. i kyrkolagen och fördelningen mellan församlingarna samt utan dröjsmål upplysa kyrkoherdarna om detta.

Kontraktsprosten ska utifrån det utdrag som avses i 1 mom. och de meddelanden som avses i 84 § 3 mom. upprätta en förteckning över de personer i prosteriet som har rösträtt i biskopsvalet enligt 9 kap. 16 § 1 mom. i kyrkolagen. För valet av biskop i Uleåborgs stift ska domkapitlet meddela till vilket prosteri samernas ombud hör.

För valet av ärkebiskop ska varje domkapitel upprätta en förteckning över de personer som enligt 9 kap. 16 § 3 mom. i kyrkolagen har rösträtt i stiftet vid val av ärkebiskop. Kontraktsprostarna i ärkestiftet ska till förteckningen enligt 2 mom. föga de lekmannamedlemmar av stiftsfullmäktige, lekmanneombud vid kyrkomötet och medlemmar av kyrkostyrelsen som är bosatta inom prosteriet.

86 §

Utövande av rösträtt vid val av ärkebiskop och biskop

Vid val av ärkebiskop och biskop får varje röstberättigad rösta på en präst som är uppställd som kandidat.

När en röstberättigad har rösträtt på flera grunder i ett ärkebiskopsval ska rösträtten utövas på följande sätt:

1) en biskop röstar som kyrkomötesombud varvid prästersättaren röstar som medlem av domkapitlet,

2) en medlem av kyrkostyrelsen som inte är biskop röstar som medlem av kyrkostyrelsen, varvid ersättaren röstar som kyrkomötesombud eller som medlem av stiftsfullmäktige eller domkapitlet,

3) någon annan röstberättigad som har rösträtt både som kyrkomötesombud och som medlem av stiftsfullmäktige eller både som kyrkomötesombud och som medlem av domkapitlet röstar som kyrkomötesombud, varvid ersättaren röstar i stiftsfullmäktige eller domkapitlet.

På biskopsval tillämpas 2 mom. 2 och 3 punkten.

87 §

Valmansföreningar och kandidatuppställning vid biskopsval

Domkapitlet ska inom två veckor från det att meddelandena om elektorerna har anlänt bestämma den dag då kandidatuppställningen ska inledas och sända förteckningen över dem som valts till elektor till församlingarna i stiftet.

Rätt att ställa upp en kandidat vid biskopsval har en valmansförening som består av minst 30 i valet röstberättigade personer. En och samma person får vara stiftande medlem i endast en valmansförening. I kandidatansökan får en präst som har gett skriftligt samtycke till att ställas upp som kandidat namnges. Valmansföreningen ska sända sin stiftelseurkund samt kandidatansökan till domkapitlet inom två månader från den dag då kandidatuppställningen inleddes.

På valmansföreningens stiftelseurkund, försäkran av valmansföreningens ombud och kandidatens skriftliga samtycke tillämpas bestämmelserna i 12 §.

Om endast en kandidat har ställts upp i valet blir denna utsedd till biskop utan val.

88 §

Godkännande av stiftelseurkunder samt valförberedelser vid biskopsval

Efter att kandidatuppställningen har avslutats ska domkapitlet inom två veckor granska stiftelseurkunderna samt kandidatansökningarna och bilagorna samt vid behov ge valmansföreningens ombud möjlighet att inom två veckor rätta fel i handlingarna. På rättelse av fel tillämpas bestämmelserna i 14 och 15 §.

Domkapitlet ska inom två veckor efter att tiden för rättelseförfarandet löpt ut

1) göra de rättelser i stiftelseurkunderna som rättelseförfarandet förutsätter,

2) göra upp en förteckning över valbara kandidater,

3) göra upp en kandidatförteckning där ordningen för kandidaterna bestäms genom lottdragning och numrera kandidaterna i löpande ordning med början från nummer 2,

4) sända kandidatförteckningen till kontraktsprostarna.

Domkapitlet ser till att kandidatförteckningen och röstsedlarna trycks. Röstsedlarna ska motsvara det som föreskrivs i 20 § 1 mom.

89 §

Förrättande av biskopsval

Röstningen förrättas samtidigt i alla prosterier i hela stiftet med kontraktsprosten som ordförande. Om kontraktsprosten har förhinder är den i tjänsten äldsta kyrkoherden ordförande. Biskopen och den lagfarna assessorn röstar i domprosteriet och domkapitlets lekmannamedlem i sin församlings prosteri.

Kontraktsprosten kallar de röstberättigade i prosteriet till valmöte.

Vid ärkebiskopsval ges rösterna i ärkestiftet på det sätt som anges i 1 mom. I de övriga stiftet röstar de röstberättigade vid ärkebiskopsval i domkapitlet med biskopen som ordförande med iakttagande av bestämmelserna om röstning i prostier.

90 §

Röstning i biskopsval

På röstning och stämpling av röstsedeln tillämpas bestämmelserna i 39 §. Vid valförrättningen tillåts ingen diskussion om kandidaterna.

En röstberättigad som inte kan delta i valförrättningen får förhandsrösta genom att sända en vikt röstsedel i ett slutet kuvert till valförrättaren. På kuvertet ska den röstberättigade anteckna sitt namn och att kuvertet innehåller hans eller hennes röstsedel. Kuvertet ska med bevarande av valhemligheten öppnas när omröstningen börjar, om det inte enligt 3 mom. ska lämnas oöppnat. Röstsedeln ska stämplas och utan att läsas läggas i samma urna som de övriga röstsedlarna.

Om den röstande inte har rösträtt ska ordföranden placera den röstsedel som lämnats vid valförrättningen oöppnad i ett separat slutet kuvert försett med den röstandes namn eller lämna ett kuvert som avses i 2 mom. oöppnat samt sända kuverten till domkapitlet. Grunderna för ordförandens avgörande ska antecknas i protokollet.

En röstsedel med obehöriga anteckningar är ogiltig.

91 §

Protokoll vid biskopsval

Vid valförrättningen ska föras protokoll. I protokollet ska antecknas antalet röstsedlar, vem som har röstat under valmötet och vem under förhandsröstningen, hur många röster varje kandidat har fått och hur valförrättningen i övrigt fortlöpt. Protokollet undertecknas av ordföranden och den som fört protokoll. Det ska justeras av två justerare som valts vid valförrättningen.

Ordföranden ska sända röstsedlarna och protokollet till domkapitlet i ett slutet omslag, på vilket ska antecknas dess innehåll och avsändare.

92 §

Räkning av resultatet vid biskopsval

Domkapitlet öppnar vid sitt sammanträde de omslag som innehåller valhandlingarna och räknar de avgivna rösterna. Domkapitlet ska avgöra om en röstsedel som avses i 90 § 3 mom. ska beaktas vid räkningen och om någon röstsedel ska anses som ogiltig enligt 90 § 4 mom.

Vid val av ärkebiskop delas det antal röster som avgivits av de röstberättigade i ärkestiftet med talet tre. Detta tal utgör tillsammans med de övriga röster som kandidaten fått kandidatens röstetal.

93 §

Fastställande av biskopsvalsresultatet och förrättande av nytt val

Om någon kandidat får mer än hälften av kandidaternas sammanräknade röstetal vid valet blir han eller hon vald och domkapitlet ska fastställa valresultatet. Domkapitlet ska meddela valresultatet med ett protokollsutdrag till kandidaterna och valmansföreningarnas ombud. Valresultatet med besväransvisning ska publiceras i det allmänna datanätet på det sätt som anges i 10 kap. 22 § i kyrkolagen.

Om ingen av kandidaterna fått majoriteten av de avgivna rösterna enligt 1 mom. ska domkapitlet bestämma att ett nytt val ska förrättas mellan de två kandidater som har fått flest röster på ett datum som domkapitlet bestämmer. Det nya valet ska förrättas inom 30 dagar efter det första valet i enlighet

med vad som föreskrivs om förrättande av val i 89–91 §. På rösträkningen och fastställande av valresultatet tillämpas bestämmelserna i 1 mom. och 92 §.

94 §

Avbrytande av biskopsval

Om en person som är uppställd som kandidat i ett biskopsval avlider eller får bestående förhinder innan valförrättningen vid det första valet har avslutats, ska biskopsval förrättas på nytt så snart som möjligt. Detsamma gäller om den som är kandidat vid det nya valet eller den som valts till biskop avlider eller får bestående förhinder innan valförrättningen avslutats eller ett tjänsteförordnande utfärdats.

En tidigare uppställd kandidat betraktas utan ny stiftelseurkund fortfarande som valmansföreningens kandidat, om inte valmansföreningen har återkallat sin tidigare kandidatansökan eller den som uppställts som kandidat återtagit sitt samtycke inom den tid som föreskrivs i 87 § 2 mom.

95 §

Val av prästassessor

Domkapitlet bestämmer tidpunkten för val av prästassessor och informerar kontraktsprostarna om detta.

På val av prästassessor tillämpas 89 § 1 och 2 mom. samt 90–92 §. På röstsedeln antecknas endast ett namn.

Som förteckning över röstberättigade i valet ska användas ett utdrag som gäller prosteriet ur den förteckning över röstberättigade som avses i 85 § 1 mom. Förteckningen ska granskas inför varje val.

10 kap.

Behandling av förvaltningsärenden

1 §

Iakttagande av frister som angetts för ett val

Valnämnden eller någon annan myndighet som ansvarar för ett val ska vid de tidpunkter som anges i kyrkolagen eller i 9 kap. vidta de åtgärder som krävs för att förrätta ett val.

En åtgärd av en röstberättigad, för vilken den frist som fastställs i kyrkolagen eller i 9 kap. eller som fastställs eller meddelas i en kungörelse eller ett brev från en valmyndighet löper ut på en helgdag, en helgfri lördag eller någon annan dag som kan jämföras med dessa enligt lagen om beräkning av laga tid (150/1930), får dock vidtas den första vardagen efter att fristen löpt ut.

En valförrättning, ett sammanträde inom valmyndigheten eller någon annan valåtgärd som hör till en myndighet och som är avhängig av att en röstberättigad vidtar en åtgärd flyttas framåt på motsvarande sätt.

2 §

Offentliga kungörelser

Kungörelser som ska tillkännages för församlingsmedlemmarna ska finnas tillgängliga i det allmänna datanätet, om inte något annat föreskrivs eller om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna. Kungörelserna ska finnas i det allmänna datanätet i 14 dygn, om inte något annat följer av ärendets natur. Personuppgifter i kungörelsen ska avlägsnas från datanätet efter ovan nämnda tid.

Dessutom ska kungörelsen tillkännages i en dags- eller lokaltidning med allmän spridning på orten, i församlingens tidning eller i en motsvarande elektronisk publikation. Vid tillkännagivandet publiceras ämnet för kungörelsen och dess huvudsakliga innehåll i tidningen. En kungörelse som enligt föreskrifterna ska publiceras ska publiceras i sin helhet.

Om kungörelsen gäller flera församlingar ska den publiceras i samtliga församlingar.

3 §

Namnteckningsrätt

Kyrkorådet eller församlingsrådet beslutar om namnteckningsrätten i en församling och gemensamma kyrkorådet om namnteckningsrätten i en kyrklig samfällighet.

Domkapitlet beslutar om namnteckningsrätten i ett stift och kyrkostyrelsen om namnteckningsrätten i kyrkostyrelsen och kyrkans centralfond.

4 §

Analys av konsekvenserna för barn

För att främja barnets bästa ska en myndighet inom kyrkan i sin beredning av beslut analysera och beakta beslutets konsekvenser för barn. Barnkonsekvensanalysen ska utföras av den myndighet som först behandlar ärendet.

Med barn avses alla som inte fyllt 18 år.

4 a §

Påverkansgrupp för unga

Församlingen ska i syfte att garantera de ungas möjligheter till delaktighet och inflytande inrätta en påverkansgrupp för unga och se till att gruppen har verksamhetsförutsättningar. Påverkansgruppen kan vara gemensam för flera församlingar. Påverkansgruppen har i uppgift att påverka beredningen av ärenden och beslutsfattandet samt att delta i planeringen och genomförandet av församlingens verksamhet. De som väljs till påverkansgruppen ska vara konfirmerade, under 29 år och medlemmar av församlingen.

5 §

Beslutsfattandet i organ

Om ett organ är enigt om en sak eller ett motförslag inte har fått understöd, ska ordföranden konstatera att beslutet har fattats.

Om ett motförslag har fått understöd ska ordföranden konstatera vilka förslag som inte fått understöd och vilka som tas upp till omröstning. Omröstning förrättas om ett framställt förslag och samtliga understödda motförslag genom att två förslag åt gången ställs mot varandra. Ordföranden föreslår för organet att det godkänner ett omröstningssätt och, om flera omröstningar ska förrättas, en omröstningsordning. Dessutom lägger ordföranden fram ett omröstningsförslag så att svaret ”ja” eller ”nej” uttrycker ståndpunkten till förslaget.

Om ett beslut kräver kvalificerad majoritet ska ordföranden meddela detta innan omröstningen förrättas och beakta det när resultatet av omröstningen konstateras.

Ordföranden ska konstatera vilket beslut som har fattats utifrån resultatet av omröstningen.

När ett valförslag för ett kyrkoherdeval görs upp eller rättas i domkapitlet ska omröstning förrättas separat för varje förslagsrum.

6 §

Kallande av ersättare samt tillfällig ordförande

Bestämmelser om hur en ersättare ska kallas till ett sammanträde finns i organets arbetsordning eller i ett reglemente eller en instruktion.

Om både ordföranden och vice ordföranden är frånvarande eller jäviga utses en tillfällig ordförande för sammanträdet eller för behandlingen av ärendet.

7 §

Protokoll

Vid ett organs sammanträde ska föras protokoll. Bestämmelser om upprättande och justering av protokoll finns i arbetsordningen eller i ett reglemente eller en instruktion.

Protokoll ska föras över beslut av tjänsteinnehavare, om det inte är onödigt på grund av beslutets art.

8 §

Skyldighet att lämna information

En församling och kyrklig samfällighet är skyldig att ge kyrkostyrelsen sådan information om sin verksamhet och ekonomi som kyrkostyrelsen ber om.

9 §

Arkivbildare och ansvar för arkivfunktionen

Arkivbildare är församlingarna, stiftens och prosterierna. Kyrkomötet, biskopsmötet och kyrkostyrelsen utgör en enda arkivbildare. En kyrklig samfällighet och de församlingar som hör till den utgör en enda arkivbildare.

För ordnandet av arkivfunktionen svarar i en församling kyrkorådet och i en kyrklig samfällighet gemensamma kyrkorådet. I stiftens och prosterierna svarar domkapitlet för ordnandet av arkivfunktionen. Kyrkostyrelsen svarar för ordnandet av kyrkomötets, biskopsmötets och kyrkostyrelsens arkivfunktion. Den som svarar för ordnandet av arkivfunktionen ska utse en tjänsteinnehavare eller arbetstagare som svarar för arkivfunktionen.

10 §

Arkivutrymme

Handlingar ska förvaras så att de är skyddade mot förstörelse, skadegörelse och obehörig användning. De handlingar som ska förvaras varaktigt ska förvaras i arkivbildarens slutarkiv. Prosteriets handlingar som ska förvaras varaktigt överförs till domkapitlets slutarkiv så som domkapitlet bestämmer.

Innan ritningarna för slutarkivet i en församling, kyrklig samfällighet eller domkapitlet godkänns ska ett utlåtande om dem begäras av kyrkostyrelsen.

11 §

Deponering av handlingar hos arkivverket

De handlingar som ska förvaras varaktigt kan deponeras hos arkivverket om det organ som svarar för ordnandet av arkivfunktionen så bestämmer.

Bestämmelser om deponering av kyrkböcker hos arkivverket finns i 3 kap.

11 kap.

Särskilda bestämmelser

1 §

Kyrkliga utmärkelsetecken

Ett organ som utses av kyrkostyrelsen lägger för ärkebiskopen fram förslag om beviljande av utmärkelsetecknen Sankt Henrikskorset och Mikael Agricolakorset.

Kyrkostyrelsen bestämmer om kyrkans övriga utmärkelsetecken och förtjänsttecken samt om villkoren för beviljande och återtagande av dem. Kyrkostyrelsen bestämmer även om beviljandet av dem.

2 §

Användning av vapen

Ett vapen eller dess emblem fristående från skölden ska användas enligt heraldiska principer.

3 §

Emblem i sigill och stämplor

Biskopsmötet och domkapitlen ska använda sina egna emblem i sina sigill och stämplor.

Kontraktsprestarna ska använda ett grekiskt kors i sina sigill och stämplor.

Församlingarna och centralregistren kan ha församlingens kyrka eller en del av den, ett kors eller någon annan kyrklig symbol som emblem i sina sigill och stämplor.

4 §

Sigillens och stämplornas form och storlek

Sigillerna och stämplorna är till sin form spetsovaler, och de finns i två olika storlekar:

1) biskopsmötet och domkapitlen använder sigill och stämplor som avgränsas av två cirkelbågar med 34 millimeters radie och 25 millimeters avstånd mellan medelpunkterna,

2) kontraktsprestarna, församlingarna och centralregistren använder sigill och stämplor som avgränsas av två cirkelbågar med 25 millimeters radie och 25 millimeters avstånd mellan medelpunkterna.

5 §

Sigillens och stämplornas text och språk

Inom de yttre måtten inpassas för sigillet och stämpelns text ett randfält. För texten används gotiska bokstavstyper.

I tvåspråkiga sigill och stämplor löper den finskspråkiga randtexten medsols från sigilletts övre spets medan den svenskspråkiga texten fortsätter från den nedre spetsen. I enspråkiga sigill och stämplor börjar texten i sigilletts övre spets.

Sigillens och stämplornas text kan vara på latin i stället för på finska och svenska. I församlingar som helt eller delvis ligger i samernas hembygdsområde kan samiska användas.

6 §
Förstöring av sigill och stämplat

Innan beslut fattas om att ett sigill eller en stämpel ska förstöras ska ett expertutlåtande begäras i ärendet.

12 kap.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

1 §
Ikraftträdande

Denna kyrkoordning träder i kraft samma dag som den kyrkolag som kyrkomötet antagit den 16 maj 2018.

Genom denna kyrkoordning upphävs kyrkoordningen (1055/1993) och valordningen för kyrkan (416/2014).

2 §
Övergångsbestämmelser

Om ett behörighetsvillkor enligt kyrkoordningen, föreskrifter som meddelats med stöd av den eller andra föreskrifter är att fullständigt behärska eller ha fullständiga kunskaper i finska eller svenska ska detta motsvara utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i språket i fråga.

En tjänsteinnehavare och en annan anställd som utnämns eller valts till en uppgift före den 1 augusti 2006 bibehåller, trots behörighetsvillkoren för språkkunskaper enligt 8 kap. 3 och 4 §, behörigheten för sin uppgift samt behörigheten även för någon annan tjänst eller anställning för vilken kraven på språkkunskap motsvarar de krav som gäller för den uppgift som han eller hon har utnämns till före den 1 augusti 2006.

När detta beslut träder i kraft omvandlas tjänstebeteckningarna ordinarie lektor och extraordinarie lektor i församlingarna och de kyrkliga samfälligheterna till tjänstebeteckningen lektor.